KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No.5-6, Vol.23., květen-červen--May-June 1999.

Komplikovaná situace ve staré vlasti..

Horrific reminders of my days as a refugee

Peter C.Newman,"Maclean's", April 12, 1999:

I keep watching those endless, agonizing television shots of Kosovo refugees and I recognize myself.

It was more than half a century ago, but I, too, was a refugee running away from another dictator. My father, mother, aunt and I had escaped from Prague when the Nazis invaded it on the Ides of March, 1939. After many adventures and close calls, we ended up hiding with other refugees on the beach in Biarritz, in southwestern France. Outside the breakwater was the ship that would take us to England, but meanwhile there was a Junkers JU 87 with wing-mounted machine-guns using us for target practice. He came at us again and again. No one in my family was hit, but others were killed.

Planes were slow in those days, and I vividly recall glimpsing the pilot's face as he climbed out of a dive. In his cockpit I recognized not the fabled Master Race Demigods that Hitler exalted in his radio ravings, but an ordinary looking functionary wearing horn-rimmed glasses and appearing about as threatening as a small-town optometrist. Even to my young mind it seemed doubly insulting to be shot at by this wormy-looking gent, obviously putting in some leisurely "combat" time, before returning to his base and a ration of steaming wurst and sauerkraut.

I was only 10 at the time, but I clearly realized two verities: that there was nothing on God's earth worse than being a refugee, nothing. You are homeless and dispossessed, a target for anybody to shoot at, driftwood without roots or recourse. And that even if I wasn't religious, I suddenly knew what it meant to be a Jew. If Hitler wanted you dead, you were Jewish.

> I was homeless, and dispossessed, a target for anybody to shoot at, driftwood without roots or recourse

That was long ago, but what's happening in Kosovo today isn't that different. Ordinary citizens are being being shot at and turned into refugees because of their ethnicity and religion.

And it's hell.

Canada, of course, is a nation of refugees. Except for the aboriginals, we are nearly all boat people. There were the United Empire Loyalists who sought refuge here from the revolutionary demands of America where they had originally settled. Later, there was another major U.S. exodus to Canada—30,000 fleeing slaves who escaped here through the Underground Railroad—a chain of hidden safe stations along their path to freedom.

Following the postwar period when we opened our doors and allowed in a quarter of a million displaced persons (or DPs, as they were known), Canada's attitude has been generous and open, accommodating the refugees from Cold War confrontations. The most dramatic rescue was of Hungarians, following their failed 1956 revolution against the occupying Russians. When the Soviet tanks rolled into Budapest, the border to Austria was momentarily opened and thousands of Hungarians fled to Vienna. This country responded rapidly and honourably, accepting 37,189 immigrants on the spot. That exodus was followed by 11,000 Czechs and Slovaks who fled after Brezhnev's tanks invaded their home country in 1968; and 7,000 Ugandan Asians who fled after dictator Idi Amin took power in 1972. The biggest influx was the 68,000 Vietnamese boat people fleeing the Communists in the late 1970s.

The most bizarre arrival of refugees on our shores occurred on a foggy morning in July, 1987, when Vernon Malone, a fisherman from Charlesville, N.S., found himself surrounded by strangers. They were 174 East Asians, mainly Sikhs, who had climbed out of their leaky boat and waded ashore. Wet and confused, their spokesman asked Malone where they could hail a taxi for Toronto. The fisherman invited them back to his house for a hot meal and refreshments. The Sikhs' obviously illegal entry triggered a crisis that included the recall of Parliament to deal with the issue.

Asked why he had shown such hospitality to strangers, Malone quietly replied: "I can speak on behalf of the people of Charlesville, because I know everyone who lives here. You read in your Bible, 'Be not forgetful to entertain strangers, for thereby some have entertained angels unawares.' " That simple bit of theology helped persuade the government to grant the Sikhs permission to stay.

That's the giving attitude we must adopt in the face of the most brutal oppression visited on an innocent population since Hitler's heyday. Whether we bring the refugees here or take care of them there, let's make sure we are being humane and not just going through the motions.

Any honest observer of the Yugoslav situation must be aware that there's virtually no chance Slobodan Milosevic will accept NATO's peace terms. The Serbs are an extraordinarily tough breed. During the Second World War, 110,000 Serbs fought more than three times that number of invading Nazis to a standstill. Their brutal determination to ethnically cleanse Kosovo has little connection to the contemporary realities that concern NATO and the rest of the world community. "Don't you remember June 28, 1389?" a local Vancouver Serb asked me last week, clearly implying that if I didn't, I wasn't worth talking to. "That was the day the Turkish army of the Ottoman Empire massacred 50,000 of our soldiers in Kosovo. To us, it's still holy ground. To bomb and machine-gun Serb soldiers won't make much difference. Their places will be taken by their grandfathers and their teenage children. Ours is that strong a culture. We shall never surrender."

Maybe. But Milosevic can't be allowed to get away with his ethnic-cleansing campaign. That's too close to the history I barely escaped half a century ago. Luckily, you can't stage a Holocaust while CNN is watching.

Klíčová data dějin Kosova

P r a h a (vib) - Kosovo je po staletí místem svárů, válek a problémů. I konfliktů mezi Srby a Albánci. Zde jsou klíčová data jeho historie:

- v 6. a 7. století je cílem slovanské kolonizace;
- v záznamech z 11. století se objevují první zmínky o přítomnosti Albánců v západní části Kosova;
- ve 13. století se Kosovo stává jádrem srbského státu, sídlem panovníků a centrem jejich církve;
- Srbové poraženi 28. 6. 1389 na Kosově poli Osmany a od roku 1456 je Kosovo na 456 let součástí osmanské říše;
- od 16. do 18. století se etnické poměry na Kosovu mění, stěhují se sem Turci a Albánci;
- v 19. století začíná převládat albánské osídlení, probíhá islamizace území a mnoho Srbů se vystěhovává, vztahy Srbů a Albánců se prudce zhoršují;
- v létě 1912 vypuklo v Kosovu povstání, následná válka boří osmanskou říši, vzniká samostatná Albánie, polovina Albánců zůstává mimo ni, Kosovo připadá Srbsku;
- před druhou světovou válkou Jugoslávie používá vůči Albáncům násilí, diskriminuje je, snaží se je vystěhovat, Albánci odmítají jugoslávský stát;
- v dubnu 1941 okupuje Kosovo Itálie, v září 1943 vzniká pod patronátem Německa "Velká Albánie", vztahy mezi Srby a Albánci se zcela vyhrotily;
- jugoslávští partyzáni osvobozují v roce 1944 Kosovo, ale Albánci to považují za novou okupaci a povstali;
- září 1945: Kosovo získává autonomní statut v Srbsku, který je postupně oslabován a pak zase posilován;
- koncem osmdesátých let stoupá opět napětí, srbská ústava ze září 1990 úplně ukončuje autonomii Kosova;
- devadesátá léta jsou dobou střetů mezi Albánci a Srby, které loni přerostly až v otevřený ozbrojený konflikt;
- březen 1999: jugoslávské síly etnicky čistí Kosovo, a NATO proto útočí na Jugoslávii.

MFD 24/4 '99

Ottawa žádá Bonn o vydání únosce Kanaďana a Čecha

New York (ČTK) – Na základě zákona o stíhání teroristických činů požádala Kanada Německo o vydání 25letého Nikoly Ribiče, který držel jako rukojmí kanadského a českého příslušníka mírových sil OSN v Bosně v roce 1995.

Zpráva vyvolala v kanadské veřejnosti rozruch, protože Ribič je kanadským občanem, který odešel bojovat na stranu bosenských Srbů. Ribič byl zadržen letos v německém Mainzu, ale není jasné, kdy bude Kanadě vydán. Teroristického zločinu se dopustil tím, že unesl a držel jako rukojmí v květnu 1995 u muničního skladu poblíž Pale kanadského vojáka Patricka Rechnera a jeho českého kolegu Oldřicha Zidlíka.

Rechner a Židlík byli mezi 270 příslušníky mírových sil OSN, které bosenští Srbové použili jako lidské štíty, aby odvrátili hrozící letecké údery NATO.

Autorem vítězného návrhu loga XIII. Všesokolského sletu v roce 2000 v Praze je grafik F. Bukeš. Již nyní Sokolové a Sokolky v zahraničí plánují účast a pilně nacvičují..

XIII. VŠESOKOLSKÝ SLET

Bude vás zajímat

Naše společenství vytrvává, protože zásady , které hájí , nejsou omezeny časem – a vyjadřují nejhlubší touhu lidského ducha .
-Tak je to vyjádřeno ve zprávách "USIS Washington File" z 12.3.1999.- Pro nás je ještě dobré povšimnout si slov paní ministryně Madeleine K.Albrightové , která se týkala Jana Masaryka .Řekla :

" Jako dcera té oblasti , a jako profesorka ,která dříve přednášela o otázkách Střední a Východní Evropy , vím , že mnoho Američanů dříve nerozumělo vždy těmto záležitostem a nechápalo je tak , jak tomu je nyní . Bylo to dříve v tomto století , kdy Jan Masaryk, syn českého prezidenta , přijel do Spojených států a jeden senátor se ho zeptal , jak se vede jeho otci , jestli ještě stále hraje na housle ?
Jan mu odpověděl – Sire , domnívám se, že děláte malou chybičku. Možná, že myslíte na Paderowského a ne na Masaryka .Paderewski hraje na klavír,ne na housle , a byl prezidentem ne v Československu, ale v Polsku . Z našich prezidentů to byl jen Beneš , který hrál– ale ani ne na klavír nebo housle , avšak kopanou.
Ve všem ostatním však jsou vaše informace správné .

ZLATÁ SVATBA

Terka Otépková oslavovala se svým Zlatí svatbu a reportéru se ptali: „Poslyšte, řekněte, jak se vám líbí tak dlouhém společném manželství?"
„Ohromně," pravila Terka, „o nem nesnášíme jednu věc."
„A to která?"
„Mého starého!"

ČEKEJ NÁVŠTĚVU

„Mámo, zítra k nám přijdu na oběd moji obchodní partneři, což pravímla s tím počítej," pravil strýc Trávníčku svoji tetě.
„Dobře, něco jim připravím, jenom mně řekni, kolik se jich sejde, abych k nim ještě jednou přišla."

OUT OF TOUCH?
THE PRAGUE POST
YOUR SOURCE FOR INFORMATION ON THE CZECH REPUBLIC
Fresh, up-to-date, unbiased news, business and cultural coverage
For information and a free sample copy, contact the Marketing Department
Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1, Czech Republic
Tel. (420-2) 2487 5000, Fax: (420-2) 2487 5050
e-mail: webmaster@praguepost.cz

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří, jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří, letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice: Dobrovolné předplatné lze zaslat na: Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

JEDNOU VĚTOU

Pavel Polonyi dosáhl dobrého postavení u známé kan.firmy v tiskárenském oboru Printer's Parts and Equipment. Tel./416/752-4488.--Fr.Hlubuček napsal v "Pramenu"/Winnipeg/ vzpomínku na inž.Karla Buzka.--Se zesnulým Z.Mimrou se 25.2.procítěně rozloučili předseda MMI J.Trávníček a pí Blanka Rohnová. Pocházel z Pardubic.--Vhodné pro nenadálé turisty:Hostelling International,76 Church St.,Toronto. Tel.971-4440. Má 174 lůžek od $17:95.--Novinář-exulant Fr.Třešňák zemřel v Torontě 13.4.1978. Psal do "Našich hlasů",pokud je vydával Jiří Hlubůček.--Comenius Institute v Montreálu má zájem o nové členy.Tel./450/ 677-0684.--V brožuře vydané k 50.výročí MMI chybí jména několika osob,kteří se zasloužili o"Nový domov",např. Prokop Havlík,Zd.Otruba,Zd.Slavík,Pavla Kytlicová a Mirko Janeček.--Jistý Martin Dejdar z Prahy navštívil Kanadu a napsal o tom knížku,v které zařadil naše zdejší krajany na úroveň Mexičanů a Portorikánců.--Chcete mít vlastní domek ve staré vlasti? Firma B+B v Klinci, pošta Mníšek pod Brdy, plánuje výstavbu domků v lesnaté krajině,asi 20 km od Prahy.Info.v Montreálu:V.Nebeský,/450/ 677-0684 nebo Fax na/450/ 679-3227.--V Pozlovicích vzpomněli 25.výročí smrti faráře United Church of Canada,Rev.H.C.Václavíka,tamního rodáka. Narodil se v r.1902 a jeho první místo bylo u Bati ve Zlíně.--Z. Ševčík napsal článek "Békés-Czabští Slováci a slovenští Maďaři". Pojednává o pokusu přesídlit skoro 100.000 obyvatel na obou stranách hranice v r.1946. Výměnu plánoval dr.František Ševčík,Zdenkův otec.--Marie Gajdová z Lanžhota zemřela v Torontě 8.ledna 1999.

Z Československého Dne na Masarytownu v r.1977: zakladatel MMI Gustav Přístupa st. a jeho dcera Lída Matusiaková. Po smrti obou svých bratří vzala si za úkol vydat almanach o svém otci,který by zachytil jeho zásluhy od r.1927 a během války až do jeho smrti 24.6.1984. Kdo může přispět osobní vzpomínkou,pište na:Mrs.L. Matusiak,14287-16A Ave., Surrey,BC V4A 6G6.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

Jan Matějovič oslavil své 70.narozeniny 22.4. u přítele-skauta MUDr.E. Lobpreise v San Diegu,CA.--Duchovní správce našich v Burlingtonu/Hamiltonu P.Josef Šach měl "80" 22.4. Narodil se v Hořovicích a v Torontě od r.1951 pracoval pro firmu Baťa.Knězem se stal v r.1961.--Pokud žijí pamětníci "starého vzhledu" Masaryktownu a mezi ně patří dcera G.Přístupy st.,paní Lída Matusiáková z BC,postrádají růžovou zahradu se symbolickým pomníkem TGM, dr.E.Beneše a gen.M.R.Štefánika,lipky s pamětnými kameny. Litují,že dosud nemá náhrobní kámen dlouholetý redaktor "N.domova"mjr. Rudolf Nekola a jeho bratr Karel.--Z Belleville,Ont.došla smutná zpráva,že tam 16.4.99 zemřela paní Marie Kvardová,manželka Stanislava Kvardy.Pocházela ze Zlína a do Kanady přišla v r.1939.--Hledají se potomci batovce J. Stavjaníka. Měl syna a dceru v Burlingtonu.--V St.Catharines,Ont. zemřel 15.4.99 známý krajanský odborník v pohostinství Petr Beneš. --Předsedou círk.výboru zboru sv.Pavla v Torontě je dr.Bohuš Dérer,ze známé slovenské rodiny.--30.4.přijde z Opavy do Kanady MUDr.B. Janoš.--51.Kongres Českého a Slovenského Sdružení v Kanadě bude od 21.do 23.5.99 v Montreálu. Informace v Torontě podá pí B.Rohnová.--Zahájení prodeje bytů pro krajany 55+ na Masaryktonu bylo 20.4.99. Informace:/416/439-6699. --Lad.Přitasil z Prahy se 20.6.98 v Banffu oženil s kan.krajankou Dagmar Zachystalovou. Gratulace lze poslat na:L.Přitasil,25-51511 Range Rd.,No.264,Spruce Grove,Alta. T7Y 1C7. Ukázalo se,že Ladislav je příbuzným vydavatele t. l.-- Radio Prague,English Service má adresu:Vinohradská 12,120 99 Prague 2. Tel.420-2-24 21 83 49.--Noví nájemci Restaurace Praha na Masaryktownu:Evelína a Rasťa. Tel./416/289-0283.Výběr české a slovenské kuchyně za rozumné ceny.--Úspěšnou firmou v Oakville,Ont.je krajanská firma SUPREME WINDOWS, 502 W.Churchill Blvd. Tel.905--849-7800. Majitel J.Joseph pochází z Nové Paky.--Inž.F.Leffler má novou adresu:RR 1,Box 1498,Stroup Ont.L0L 2M0.--Luc Segant,vnuk vydavatele t.l.,oslavil v Ottawě své 5.narozeniny.--Opereta se dává v J.Mallett divadle na Front St.E.Info:366-7723.---Uznání od Toronto Board of Trade dostala nedávno krajanka Betty Worden,82. Dostala loni od York Un. Honours BA Degree.Narodila se jako Alžběta Fröhlichová v Zábřehu na Moravě,později si v Anglii vzala čs. letce Pátečku.Sloužila u WAAF.-- V Ostravě vyšel článek "Kanadský socialismus v úzkých" od B.Olšera./Asi dává rovnítko mezi kan.liberály a socialisty./--Ze sboru diplomatů ČR odešel Jan Drábek.Vrátil se z Kenye do Vancouveru,BC.--Eva Žídková z Canmore,Alta.napsala článek"Za zlatem do Klondiku".Po stopách Welzla.

Inž.Otakar Havelka je nestorem naší krajanské obce v Torontě a snad i v Kanadě: dne 19.9.1998 oslavil tiše své 95.narozeniny! Jeho paní Jana,roz.Burešová zemřela v Torontě 19.9.1992.

Od r.1966 sloužil v oblasti Toronta nově příchozím z komunistického Československa ontarijskou vládou registrovaný "Klub nových",který s pomocí čs.ministra výživy do , února 48,Václava Majera,založil Mirko Janeček. Klub pokračoval v práci /ve snaze,aby zapouštění kořínků v nové zemi bylo bezbolestné/ i v roce 1970. V dubnu toho roku navštívilo několik desítek členů residenci nestora naší čs.kolonie v Torontě,p.Gustava Přístupy st. Byl předsedou Masarykova ústavu /MMI/ v letech 1945-1955 a v letech 1966-1967. Na snímku jsou stojící zleva:Ervín Sypták/tehd.předseda MMI/,Gustav Přístupa st., MUDr.Karel Koch a pastor Steve H.Petr s paní.

LETNÍ TÁBOR na Masaryktownu

1/Dvoutýdenní: 5.-18.7.'99

pro děti ve věku od 7 do 13ti let.
Děti čeká bohatý program.
K dispozici mají celý areál parku včetně bazénu. Ubytování v chatičkách, stravování v restauraci Praha.
Výlety. Dopolední výuka češtiny.
Cena $ 320, sleva pro sourozence; deposit $ 50/dítě

2/Denní tábor: 5.-30.7.'99

Po dobu 4 červencových týdnů otevíráme pro děti z Toronta a okolí DENNÍ TÁBOR, vždy od pondělí do pátku od 9 do 5 hodin odpoledne.
Obědy v Restauraci Praha.
Prvé dva týdny společný program.
$ 12./den.

OVERNIGHT CAMP: REGISTRATION FORM (Binding)

Child's Name : ..... **Age:** ..... **Boy or Girl**

Address .....

..... **Postal Code** .....

Tel. no: Home ..... **Work:** .....

Enclosed is a deposit of $ .....
(Please make the cheque payable to M.M.I.)

Date: ..... Signature: .....

FOR DAY CAMP INFO & REGISTRATION call the office: (416) 439-4354

Lepší je poděkovat za vykonanou práci mezi krajany živým, než neboštíkům.Tak na příklad:v Montreálu se obětavě v několika významných organizacích uplatnil Alois Fogl,nar. 20.5.1925 v Mistrovicích,okr.Ústí n.O. Za soc.dem.byl do února 48 činný na radnici v Lubech u Chebu. V záp.Německu se oženil a emigroval do Kanady. Jako svou profesi uváděl "houslař" a byl presidentem firmy A.Wilfer v Montreálu.

Z České republiky

Nový zajímavý magazine:"KOKTEJL", s nadtitulem"Geographic Magazine". Měsíčník na luxusním papíru s barevnými obrázky;sešit má obvykle 164 stran. Adresa: Rooseveltova 1815/4,400 01 Ústí n.L.--Pamětní deska obětem nac.a kom.násilí bude odhalena 8.května 99 na budově Krajského soudu v Hradci Králové.Kontakt:Štěpán Plenta, Tř.dr.E.Beneše 1342, 500 12 Hr.Králové.--"Jsem hrdý na naše krajany v Kanadě" napsal do "Svob.novin" č.1/99 volný novinář V.Hynek z Písku. /Kopii článku pošleme vážným zájemcům./--BOHEMIA CORPS, Sudoměřská 32, 130 00 Praha 3, vydává měsíční informační bulletiny v českém a angl.jazyku.--Zařízené byty k pronájmu má M. Libichová,Chrudimská 3,130 00 Praha 3-Vinohrady. Za rozumné ceny. S garáží.-- "Sexy Šutry"Petra Šuty v režii"Trnek-Brnek" jsou na roztrhání. /Adresa na str.8./--Kulturně-duchovní Centrum Nové Adalbertinum v Hradci požehnal biskup Karel Otčenášek. Je tam ubytování,kulturní a duchovní život a stravování. Adresa:Velké nám.32,500 01 Hr.Králové.Tel.049/50 63 111.--Přehled léčebných pobytů v českých lázních pro rok 1999 veteránům válek a členům Svazu bojovníků za svobodu zašle LEDIC SPOL.,Roškotova 1717/2, 140 44 Praha 4. Tel.02/610 08 363.--Kolem Otrokovic bude konečně silniční obchvat.--Soudy blokují stovky restitučních sporů.Průměrná délka řízení loni byla 1200 dnů.--Na 500 mladých Američanů bylo 2 týdny v Jindřichovicích p.Smrkem a vybudovali tam dvě dětská hřiště.--Před budovou Rudolfina bude v r.2000 odhalen pomník Ant.Dvořáka.--Občas se v tisku objeví název Česko místo Česká republika. Někdo dokonce navrhl,že v Česku budou pak žít Česáci a Česákyně.--K 10.výročí "něžné revoluce" dostane Bílého lva i Michal Gorbačev.--Dálnice mezi Prahou a Plzní dostává pověst trasy zlodějů. Policisté vyvěsili cizojazyčné tabule,kde před bandity varují.--Tradiční česká výroba motocyklů je v troskách.Týká se jak ČZ,tak JAWY.--Za výhodné investice považují sponzoři dnes jen špičkové sportovce a pivo.--Právo na odmítnutí vojny uznal i Nejvyšší soud. Tím vzniká jen zmatek.Např.za odmítnutí vojenské služby je jen pokuta 5.000 Kč.--Pardubice byly zaplaveny falešnými jízdenkami na městskou dopravu. Pachatel objeven nebyl.--Krásné dívky jsou v Brně kočky,v Praze roštěnky. Když někdo v Brně ji pletýnku,ji českou housku.

Proč se uchylujeme k přechylování jmen

„Wu Liu-čchingová přijímá podání, Xin Pchengminová nahrává na síť a smečařka Zeng Xiao-wangová probíjí blok soupeřek."

Tak takhle nějak vypadal blahé paměti přenos ženského volejbalového zápasu na olympijských hrách. Násilné přechylování již tak pokroucených čínských jmen muselo tehdy připadat absurdní i komentátorovi - ale co mu zbývalo jiného než se držet pravidel spisovné češtiny?

Z televizních přijímačů jsme už ovšem mohli zaslechnout i onačejší perly: „Tak já dneska nastoupím p.oti Graf, a když vyhraju, čeká mě zítra vítězka mače Davenport Hingis."

Takže jak to vlastně je? Je přechylování osobních jmen v ženském rodě jen jakýmsi nepotřebným apendixem českého jazyka, který svědčí o nedostatku úcty k původním vlastním jménům, nebo má tento aspekt naší mateřštiny nějaké hlubší opatření?

Dalo by se usuzovat že lidé dávají přednost zachování ženských jmen v původním tvaru a „povinné" přechylování považují za cosi velmi postradatelného. (Koneckonců, v určitých oblastech života se od přechylování v praxi již zcela upustilo.)

Dovolují si však s tímto názorem nesouhlasit a na dotvrzení předkládám několik argumentů. Nejčastěji uváděným důvodem, proč od přechylování upustit, je snaha v maximální možné míře respektovat původní podobu jména. Málokdo si však uvědomí, že úpravám cizích vlastních jmen věnoval sebemenší pozornost. Kdybychom totiž chtěli být precizní, nesměli bychom například psát „se Shakespearem", nýbrž „se Shakespearem" nebo ještě hůře „s McLeeem". A kdo dnes ví, že Gorbačov se ve skutečnosti jmenuje „Gorbajčov"? Dovedeno ad absurdum bychom tedy mohli tvrdošíjně začít říkat „mnichenské pivní slavnosti", „suomijští hokejisté" a „espaňolský ptáček" a z úcty k původním názvům použít v případě potřeby i čínské nebo arabské písmo.

Důležitější ovšem je, že nepřechylování ženských jmen by tato jména ochudilo o možnost skloňování. Věta „setkal jsem se s Peterem Grafem a jeho dcerou Steffi Grafovou" by zněla „setkal jsem se s Peterem Grafem a jeho dcerou Steffi Graf". Z cizích ženských jmen by se tak stala neohebná, toporná a nerovnoprávná nedochůdčata. A ještě jeden malý důvod.

Přechylování lze považovat za jakousi nadstandardní službu čtenářům, divákům či posluchačům, protože jim ihned napoví, zda zmiňované příjmení patří muži, nebo ženě. Ne vždy to totiž lze vysledovat z kontextu a ani křestní jméno tu leckdy nepomůže. „Určení pohlaví" postavy tedy chtě nechtě bere za čtenáře na svá bedra překladatel - a někdy je to věru nesnadný úkol. Jak by asi nezkušený český čtenář rozpoznal, zda odkaz na osobu jménem „Hywel Edwards" v úvodu knihy patří muži, či ženě, když křestní jméno „Hywel" slyšel poprvé v životě i rodilý Američan,. požádaný při překladu o pomoc?

Z těchto důvodů se domnívám, že přechylování není úchylka, ke které se uchylují jen úchylové, a že její používání by se rozhodně nemělo chýlit ke konci. I když je možné, že Xin Pcheng-minová, Žen Xiao-wangová a baba Jagová se mnou nebudou tak docela souhlasit. (25.1.99 MfD)

Jiří Kobálka - Autor je překladatel a publicista

Rozloučení se Slovenskem

Rozloučivše se nyní, jak se stalo hrou osudu, poměrů i lidí nezbytným, se Slováky, přejeme jim přese vše, co se dělo, aby svého rozhodnutí odloučiti se od nás nikdy nemusili litovat jako národ, aby jejich prudké vlastenectví skutečně vedlo k posílení jejich vlasti. Ptá-li se někdo, proč tolik pokory a jak je možno dosud chovati tak blahovolné city, nechť přijme tuto odpověď: Je těžko najednou přestat pokládat Slováky za část sebe sama, je nesnadno přát neštěstí mladšímu bratru, který se proti naší vůli vydal do světa, i když je pravda, že v poslední době jsme více vídali jeho zaťatou pěst než jeho úsměv. Snad jednou zase ožijí - očištěny zkušeností - tendence československé vzdjemnosti. Ať jakkoliv vzdálená je tato budoucnost, ať jakkoliv nepravděpodobnou se zdá nyní, muž moudrý bude na ni myslit a nebude zahrazovat její příchod prudkými slovy, která ostatně nemohou míti více účinku, než že způsobí trochu lomozu.

Nyní se snad lépe pochopí, proč jsme se tak zavrzele varovali v minulých šesti měsících druhé republiky přilévat oheň do slovenského ohně, který stejně už dost vysoko šlehal, proč jsme se zdráhali na hrubé slovo ze Slovenska odpovídat hrubým slovem, proč jsme se zdráhali uvěřit, že by slovenský problém se dal vyřešit sebe ráznějším způsobem psaní českých novin, proč jsme nechtěli vydat heslo „rána za ránu". Někteří lidé, kteří často dopisovali do českých redakcí, nepochopili, že 6. října Slováci se stali svrchovanými pány svého osudu a že není možno pohnout je něčím jiným, než důkazy naší dobré vůle. Pravda, nepovedlo se to. Ale přes to nebylo jiného způsobu. Každý způsob jiný by byl vývoj jen urychlil - ostatně urychlil vskutku. Autonomní Slovensko ve středoevropském prostoru, ve kterém německá vůle tolik nabyla na váze, nebylo dostupno žádným jiným našim metodám než metodě dobré vůle. Jestliže cesta od srdce k srdci mezi námi a Slováky zarostla, musilo nakonec dojíti k výsledku takovému. Nikdo nechť nevěří, že jakýkoliv mocenský způsob by byl schopen dospěti k výsledkům jiným. Byl by přivodil toliko jiné, nepochybně tragičtější episody na této cestě. Nikdo nechť nevyčítá ani sobě, ani jiným, že jsme nezkusili více. Nebylo pro nás žádného „více". O tom se věru každý mohl poučit právě z historie posledních dnů.

Jediné nové zkušenosti mohou očistit slovenský nacionalismus od jeho nedůvěřivosti, která už mezi Čechy a Slováky ani poměr „já pán, ty pán" nesnášela. Znovu musíme přáti Slovákům, aby jejich nacionalismus, který měl pokožku tak jemnou a citlivou, že nesnášela ani českého doteku, dostal to, čeho si přeje a pro co tolik riskoval. Snad slovenské čítanky nebudou tak upraveny, aby z nich zmizel sebevědomý výrok maďarského ministerského předsedy z roku 1914: „Slovenského národa není." A snad nebudou slovenské čítanky dále tak upraveny, aby z nich bylo vyloučeno zjištění, že probuzení Slovenska k plnému a bujnému národnímu životu stálo za dvacet let života ve společném státě s Čechy. Loučíce se se Slováky, nemůžeme je žádat už skoro ani o nic jiného, než aby tuto vzpomínku v sobě nezahlazovali násilně.

❑ FERDINAND PEROUTKA
Přítomnost č. 14, 5. 4. 1939

Arciopat Anastáz Opasek sloužil v břevnovském klášterním kostele mši za Karla Kryla. Pochází z Kroměříže a jako písničkář zůstává nepřekonán.--Tisk připomněl,že před 50ti lety spustili komunisté kolotoč utrpení pro české sedláky.Pokud nesouhlasili s JZD byli uvězněni jako "kulaci" a zbaveni majetku.--Škoda Plzeň propustí letos na 1.500 dělníků.Také LET Kunovice propustil na 200 lidí.--Lidovci vyhlásili sbírku pro nemocného Luxe.Potřebuje kostní dřeň.

Baťa

zdraví všechny účastníky oslav Českého a slovenského Dne Kanady

NA MASARYKTOWNU V NEDĚLI 20.ČERVNA VE 2 HOD.ODPOLEDNE.

Růža Krúmalová, šumná to děvčica, sa jednú navečer šla vykúpať na ty jezera do Novéj Vsi. Když sa dobře rozhlédla a nikoho neviděla, tož sa vyslékla úplně do hambata a šmrk do vody. Když sa vykúpala, tož vylézla na břeh a ešte sa pěkně natáhla do vyhřátého písku. Najednú ale uslyšela nejaký šramot z nedalekého křoviska. „Je tam nekdo?" optala sa vyplašeně. „Ano, to su já, Jurka Macháček!" ozvalo sa z keřa.
„A kolik máš rokú?"
„Bohužel osmdesát dva!"

Vila Tomáše Bati připravila koncert

ZLÍN (kn) - Rekonstruovaná vila Tomáše Bati se stává pomalu tradičním místem, kde nacházejí prostor mladí umělci.

Ve středu 31. března zde bude od 19 hodin koncertovat April duo.

April duo vzniklo v roce 1994. Založili je studenti HAMU Tomáš Ille (kytara) a Markéta Stivínová (flétna).

Protože se oba narodili v dubnu 1971, pojmenovali duo latinským názvem měsíce dubna April. Markéta Stivínová studovala flétnu u Jana Hecla a Jiřího Válka. Je sólistkou souboru Collegium Quodlibet, komorního tria Bakalu, spolupracovala také s Pražským komorním orchestrem, symfonickým orchestrem v Karlových Varech a s Jungen Europa Philharmonie.

Tomáš Ille pochází ze Zlína. Studoval v Kroměříži u Stanislava Heglase a v Praze u Milana Zelenky.

Kromě interpretace skladeb období baroka a klasicismu jsou na repertoáru April dua i skladby Tomáše Illeho.

O LETCÍCH

Kopie trestního oznámení Krajského velitelství StB v Praze z 5.7.1950 není sice perfektní, ale dá se číst. Týká se O.Doležala a spol. v souvislosti s úletem tří Dakot ČSA do Erdingu v am.zóně Německa. Tento dokument je uveden 17ti lidmi, kteří byli označeni za hlavní pachatele. Jsou to: Doležal, Šmíd, Šacha, Královenský, Světlík, Popelka, Angetter, Mráz, Hanzlíček, Jíravová, Jírava, Angeterrová, Suldovský, Racek, Doležalová, Vrzáňová a Bísek. Celkem jde o 30 stran, včetně výpovědí Č.Brože, G.Holody a M.Kozáka na StB v Praze po jejich návratu z Erdingu do Prahy. Výpověď Charlotty Millicentové, rozloučené manželky B.Karla, je v angl.jazyku.--Někde v Quebeku má žít Fr. Kota, kamarád Vojtěcha Hudce během SNP. /Dotazuje se P. Úkrop z Bratislavi./--O Severočeský Let.archív se obětavě stará Pavel Uhlíř /Prokopovo 1244, 434 01 Most/ s přáteli. Pátrají po zbytcích sestřelených am.letadel a navazují spojení s let.veteány, kteří let.střetnutí nad Krušnými horami přežili. Mezi těmi, kteří je ukrývali, byli sud.Němci, např. rodina Webrova v Jiřetíně.--Jan Buchta z Velemína napsal článek "Jak jsem viděl anglické letce". Zmiňuje se také o perfektní práci "kotlářů"/letouny typu Mustang/.--Ant. Zimmer pocházel z Třebenic a padl nad Hamburkem 16.9.41.--L.Faitz /Absolonova 8, 624 00 Brno/ je znamenitý překladatel z angličtiny do češtiny. Vynikl při překladu knihy svého strýce J.Doubka a výsledek byla knížka "JOE-navigátor od 311", 142 stran.--V květnu 2000 bude v Děčíně let.výstava "Cestou ke svobodě". V pozadí pilně pracuje Zd.Plíhal.--Knihu "Gen.Karel Janoušek" expeduje i do zahraničí firma Miloš Uhlíř, U Sanopsu 5, 150 00 Praha. Gen.Janoušek byl komunisty vězněn víc než 12 let. Nedávno se stal čestným občanem Přerova in memoriam.--Ing.O.Poláček, dr.O.Rampula a Z. Jenyš připravují výstavu k 55.výročí skončení WW2 v Evropě. Pomáhá jim plk. Zd.Těšínský.--VIII.Let.ples byl 20.3.99. Hrál orchestr Karla Vlacha.--M.John /Okružní 26/5, 591 03 Žďár n.S./ sestavil a vydal hodnotné knihy "Nacistické přípravy na přepadení ČSR" a "Čechoslovakismus a ČSR 1914-1938".--Populární pilot ČSA J.Topinka měl infarkt č.5.--Spitfire Vb AR614 DU-Z je za 250.000 liber na prodej v Duxfordu. Kdo má zájem?--Kniha Milady Vávrové "Rytíři Vysočiny", 242 stran, se netýká jen letců, ale i vojáků, např. od Tobruku a pod. Až uvidíte tabuli "Jihlava" zastavte se pro ni v č.10 ul.U Hřbitova.--Baskové z Guernice a okolí žádali náhradu od dnešní něm.vlády škodu způsobenou "kobercovým bombardováním" města 26.4. 1937. Bundestag odmítl věc diskutovat. Spolkový president se jen omluvil. Ten den zahynulo 1634 civilistů.--Padáky vyrobené známou českou firmou Anex jsou-podle výsadkářů v Prostějově-málo spolehlivé. /Letos zahynuli 2 muži./--Od srpna 1941 vysadila RAF perut 138. za nepřátelskými liniemi 995 parašutistů, shodila 29.000 kontejnerů a 10.000 balíků s vál.materiálem. Ztratila však 70 posádek. Mezi padlými bylo 11 čs.letců, včetně Leo Anderleho. /Tvrdí se, že po jeho zmizení se 6 anglických žen přihlásilo o vdovskou pensi./--Jindřich Marek napsal studii "Vzdušní hraničáři", s podtitulkem Četnické let.hlídky 1935-1939, 26 stran.--Student KU Jan Čáp vylepšuje znalost češtiny Toma Doležela, res.Anglie.--V Tuřanech byl pochován plk.Jar.Brázdil. Rozloučil se s ním jeho přítel pplk.Dr.Jan Buchta.--Málokdo ví, že Jan Irving se v r.1970 v Praze oženil s Blankou Bufkovou, vdovou po V.Bufkovi. Nekrolog do "Letectví" napsal Fr.Srp.--Montreálský Ant. Dvořák našel článek o své válečné službě v "Letectví" č.9/97, s několika zajímavými fotografiemi, včetně té svadební v Praze v r.1946.--Aviatická pouť v Pardubicích uvítá v červnu zas Mustangy, které se těší značné pozornosti.--Odbočka Svazu letců č.26, zvaná Václava Jíchy, je podle zprávy A.Šverdíkové velmi aktivní. Občas jsou schůze zpestřeny výstavou obrazů členů odbočky.--Plk.Jiří Kubala velí let.základně v Náměšti n.O. Mají bitevní letouny SU-25. Opravny jsou v Pardubicích a v Přerově.--RNDr.Libuše Ivánková, roz.Brázdová, a Boleslav Ivánek oslavili 5. 7.97 v Palkovicích zlatou svadbu.

Z náletu na Wilhelmshaven 28.12.41 se na základnu v Anglii nevrátil Velouš KX-B, jehož kapitánem byl Alois Šiška. Letoun byl nad cílem poškozen, ale snad by doletěl domů. Byl však sestřelen něm.nočním stíhačem. Zadní střelec R.Skalický se nedostal z letounu a utopil se. Pět členů posádky skončilo v dinghy v Sev.moři. Pátý den zemřeli Tománek a Mohr. Štěrba, P.Svoboda a A.Šiška byli zajati Němci. Z nich Štěrba byl z nemocnice repatriován do Anglie a P.Svoboda se Šiškou posláni do zaj.tábora. Na snímku je dnešní gen.let.v.v. A.Šiška.

Stále se hledám na nočním nebi

JAN POLEŠOVSKÝ

Příčaplé chalupy na pokraji Olešnice si spokojeně bafají z komínů a vůbec nezávidí těm uprostřed obce sokolsky vyřízeným.

Z kunštátské strany přichází statný muž, k místním lidem nepatří, jinak by přece v božíhodovém oblečení nerázoval stráněmi. Je odtud, a není odtud. Cize si nepočíná. Z očí by se mu dalo vyčíst, jak si všechno mapuje spíše srdcem než busolou či sextantem, třebaže s nimi pracoval vlastně celý život. Klukovsky se rozběhl, docela zapomněl, že je mu hodně přes sedmdesát.

Tady v podhůří Českomoravské vrchoviny také na tyto Vánoce sníh všechno alespoň pocukroval. V domácnostech vrcholí přípravy na Štědrý večer.

Kdy tady byl Zdeněk Škarvada naposledy a mohl si tak popřemýšlet jako zrovna teď? Jak to všechno uteklo!

Svatvečer doma... Měl uniformu leteckého učiliště, tehdy ještě neměl nárok nosit stříbrnou placku polního pilota, ale frekventanti se před děvčaty vždycky doma vytahovali. Odkud se ozvalo psí štěkání, tak odtamtud se příští rok mohl čekat ženich.

Anabáze je vlastně až návrat z vojenského tažení domů, ale cožpak už při prvním kroku za hranicemi vlasti nešlo o cestu zpět?

V Polsku jim nejdříve jaksepatří vynadali, že se vzdali bez boje. Nevojáky převedli přes hranice nazpět. Zkušení ve zbrani si mohli v krakovské tržnici zamést a nanosit slámu.

Jako instruktoři leteckých nováčků sedlali nebeské oře. Popravdě řečeno, šlo vlastně spíše o svázané žebříňáky: Potez XXV, Brequet XIX a několik školních typů, dokonce i z dvacátých let.

Čert vzal skutečnost, že byli neplacenými civilisty bez služebního poměru, horší byla jejich bezmocnost. Ani pistoli jim nedali.

Vánoce 1941 zastihly Zdeňka Škarvadu na Albionu. Než se tam ocitl, procoural i projezdil spodek Evropy, Indii i Afriku. Jejich jednotkou si osud pohazoval jako s horkým bramborem. Teď už chodí nahoru, z unaveného hurikánu mohl dokonce přesednout na typ Spitfire Mk. Vb. Zrovna dnes by se ale bojovat nemuselo. Jenomže soupeř nejedná v glazé rukavičkách, jak tomu prý bylo ještě v první světové válce. A když nečekaně přileti luftwaffe, hyne se především dole u hangárů.

Vánoce jsou Vánoce, a tak si mohli vyslovit přání. A to znělo: Angláni, sežeňte nám sele! Přivezli dokonce dvě. Bude to tedy echt československá trachtace, tím spíše, že mezi našimi vojáky byl jeden Slovák přímo s laskominovým příjmením Delikát. Obsluhoval i vařil v jídelním vozu na trati Praha-Paříž. Kamarád uměl také s masem.

Debužírovalo se, přičemž scvrklé britské žaludky nechápaly, co naši všechno spořádají. Jo, kdo není k jídlu, není ani k dílu...

Dlabalo se už v poledne. To prý se prasátko neuvidí, a vida, viděli dvě! V tento jediný den v roce maršálkové obsluhují řadové kmány. Nejenom symbolicky, ale museji jim donést i třetí repete.

Byl to dobrý symbol, který jako by potvrzoval, že jsou všichni na stejné palubě. V tom podmračeném čase nejenom na obloze, ale i na mapě světa. Hrálo se i zpívalo, hlavně vzpomínalo. Třeba už v dalších minutách hlásná služba vydá avízo k poplachu.

Zdeněk Škarvada se najednou, víc než kdy jindy, rozpomenul na velkého kámoše Josefa Františka, Hanáka z Otaslavic. Jaké on prožívá Vánoce?

František byl příjmením, ale říkali mu pro zjednodušení Franta. Božíhodové dny téhož roku prožil v Paříži. Protože Čechoslováky konečně dostihly nedoplatky za služné v Polsku, frantíků na útratu bylo bohatě. Tehdy drželi pohromadě s Frantou ještě Matěj Pavlovič, Josef Balejka a Polák Vilém Kosař. Každý měl jinou představu, jak prožít ve vzdálené zemi bez rodiny Štědrý den.

A tehdy Josef František vyrazil do ulice a přinesl brzo rozhlasový přijímač.

Kde ho splašil tak nakvap, když byly zavřeny všechny krámy? Neukradl, měl však jaksepatří vyřídilku a náhodou dost peněz.

První stanice, kterou chytil, pěla Stille Nacht, heilige Nacht! Boha jeho! To tak ještě, Tichá noc, svatá noc v němčině. Konečně Praha! A zase ten nesmrtelný dojímavý hit, jenomže Franta velitelsky rozhodl, že teď bude veselo!

Vytrhl šňůru ze zástrčky a vyběhl do ulic. A protože toho kleni už bylo bohatě, rozhodl se jít do kostela. Aby se kál! Tehdy byl v Paříži kupodivu i sníh, proto se pustil za první stopou. Ta ho neomylně přivede do kostela na půlnoční.

Chodil dlouho, jenomže neustále dokola po svých šlépějích.

Vrátil se za kamarády a pronesl: Já už s vámi nikdy nebudu trávit Vánoce!

Měl pravdu. Sedmnáctinásobný vítěz ve vzdušných soubojích během pouhých tří týdnů leteckého boje o Británii zahynul 8. října příštího roku při nouzovém přistání.

V letectví se říkalo otřepané, jenomže pravdivě: Dnes to bude těžké. Cíl je tam a tam .. Počítejte s tím, že se všichni z vás nevrátí..

– Chudáci!

Vždycky se našel někdo ze sboru, kdo se tak, nebo podobně, vyjádřil.

I když u letců zmýlená vždy platí a za ty ve druhé světové válce tvrdě sólisty – neboť stíhač sedí v tom svém železném osudu sám – žádný automat nepřistál.

Také tohle se podplukovníkovi ve výslužbě a nositeli válečných křížů a medailí na procházce kolem Olešnice připomnělo. Třeba tam ani fyzicky nebyl, to jenom vzpomínky byly tak neodbytné a intenzívní. Určitě však měl podle zvyku z letecké hranže na sobě nejlepší oblek a byl dokonale oholený. Neboť – jak se říkává dosud – potká-li pilota smrtka, nesmí se ho polekat.

Ty stráně nad rodnou obcí mohl vyznavač vysokohorské turistiky vyběhnout snadno. Zcela určitě si poskočil klukovsky, nepřiměřeně ke svátečnímu oblečení. Zapomněl na obratle, které by mohl přirovnat k francouzským vyšeptalým letounům prvního válečného času – samý drát, létající vinice.

Teď mu dovolte, aby se podíval na hodinky. Nejenom velitelský, ale i civilní čas mu říká, že má co dělat, aby ještě stihl přijet včas za svými milými.

Doma má několik triedrů, ale i pohled vzhůru bez optiky je jednoznačný. Stále se hledám na nočním nebi...

Obloha se zatahuje. Bude asi sněžit. Letci tímto povětrnostním faktem nadšeni nejsou, jenomže Vánoce jsou svátky dětí.

Pardubice 1.září 1996: před Kašparovým "Bleriotem" je plk. let.v.v. Zdeněk Škarvada s mechaniky.

Jsou stále naživu 2 Ant. Dvořákové: jeden v Montreálu, druhý v Šumperku na Moravě. Věnujme se dnes tomu šumperskému: Pochází z Věrovan u Tovačova, kde se narodil 2.4.1915, absolvoval obchodní školu v Prostějově. Z voj.akademie byl vyřazen v r.37. V Hradci se dostal do "vládního vojska", byl poslán do Itálie. Dostal se s pomocí partyzánů do Švýcar, ve Francii se přihlásil do čs.letectva. U 311.sloužil u pozemního personálu pod RAF č.788742. S první manželkou měl 3 děti, po druhé se oženil s Anežkou v r. 1983. V 50.letech odešel pracovat jako strážný u Metra Šumperk, do důchodu v r.1975. Jeho adresa: Plk. A.Dvořák, Domov důchodců, Pavilon č.1, U Sanatoria 25, 787 01 Šumperk. Na snímku jsou zleva: Voňka, Dvořák, Hájek a Ohnoutek. V Cosfordu v r.1944.

O VOJÁCÍCH

George a Betty Carsonovi oslavili nedávno okázale v Anglii 54.výročí povedené svadby./Vzpomínáte si na Jiřího Kyselu?/-- Prim.MUDr.Zdeněk Voldřich,DrSc,jinak voj.historik,napsal článek "Brig.generál Josef Bartík".--Podle M.Tyrlika existuje v Praze volné sdružení 15ti organizací veteránů a bojovníků za svobodu pod označením"Associace Vojáci společně". S tímto zastřešujícím sdružením spolupracuje oddělení péče o veterány a vojenské důchodce na MO/plk.Jiří Vojkůvka/.--Otmar Malíř,76,byl v 50.letech vězněn 8 let na Mírově a nerad vzpomíná na velitele Kohlíčka.Malíř žije v Havířově.--Po TV programech pro zahrádkáře,ekology,důchodce a Rómy má mít i Armáda České republiky svou pravidelnou relaci. Má to být v rámci ofenzivní informační politiky,ale peněz je prý málo.--V Pardubicích-Semtíně se nachází 55.samostatná dopravní četa/asi 60 osob/. Má i tzv.kontejnerové cvičiště. Výcvik bude jak na Sahaře,tak za polárním kruhem.--V rámci NATO byl také ustaven 115.prapor hloubkového průzkumu,což jsou nejlepší výsadkáři. Nosí červený baret. --Ze Švýcar /Montreux/ došla smutná zpráva,že tam zemřel Alexander Kraus,býv.resident Londýna.--František Mejtský se narodil 27. 11.1931 ve Štíčanech na Chrudimsku. Z PTP se mu v r.52 podařil útěk na západ,dosáhl hodnosti pplk.v US armádě a 10 let pracoval v Pentagonu. Při druhé návštěvě rodné vlasti v r.1997 přišel o život v tragické autonehodě a byl pochován na hřbitově ve Vejvanovicích,vedle svých rodičů.--Sovětský defektor I.Gouzenko informoval kan.úřady,že na čs.amabsádě v Ottawě v 50.letech byli jako kom.agenti činní kpt.Sozanský a plk.Hutník.--Na sklonku r.1997 vyšla v Praze v angl.jazyku a nákladem vlády a několika sponzorů elegantní kniha "The Czech Republic",220 stran,s barevnými fotografiemi.--Skupinu českých důstojníků v Richelain,Que. vede mjr. Petr Brouček. Jde o 14 studentů.--Plk.Bob Moravec považuje nedávno v Praze vydanou knihu K.Koukala "Deset křížů" za výbornou:je dobře psaná a vtipná. Zachycuje utrpení vojáků v 50.letech.-- Český společenský měsíčník "Xantipa"přinesl článek "MK-portrét gen.v.v.Miloše Knorra". Neznáme jméno autora článku,ale je to jeden z nejlepších článků tohoto druhu.Nechybí tam ani,že Knorr byl dragounem.-- B.Moravec,býv.vysokomýtský dragoun,nám do archívu věnoval kopii pozvánky na III. Representační ples v Pardubicích v únoru 1937. Se jmény všech osobností,které měly s plesem co dělat.--Kdo chce požádat o osvědčení podle zákona č.255/1948 Sb.,můžeme mu poslat formulář.--V Largo,FL.zemřel býv. cizinecký legionář Miroslav Kavka,který se narodil v Příbrami 5.4.1921. Přežil těžké boje v Indočíně.--Když byl za války v Londýně pplk.J.Bartík přeložen k min.vnitra,jeho blízkými spolupracovníky byli mj.B.Viezner,mjr.Hlavenka, Svatopluk Janiš,JUDr.Karel Zavadil,J.Lukaštík a JUDr.O.Maláč.--Také gen.mjr.v.v. Herbert Němec z Port St.Lucie,FL se kriticky vyjádřil k udělení Medaile za zásluhy Jiřímu Pelikánovi v Praze v říjnu 1998. Prohlásil:"Takové jednání nám ve světě mnoho respektu nezíská".--Žije v Praze Harry Sojka?--Pošta poslaná Faboši Katrňákovi do Tampa,FL se vrací.Co je?-- Plk.Josef Svatoň oslavil v březnu 99 "85".--MUDr.J.Žák dokončuje v Luganu historii svých dvou bratrů.

23.července t.r.oslaví v Liberci své 80.narozeniny nestárnoucí a po všech stránkách čilý Josef Mládek. K jeho radostem patří jeho paní a rodinný pes.Jubilant prošel Polsko,byl 18 měsíců internován v Rusku, byl u Tobruku a skončil válku jako tankista u Dunkirku.Tichý,skromný hrdina..

Z návštěvy plk.Ing.Rudolfa Pelešky a plk.Jiřího Vojkůvky z Ministerstva obrany České republiky v Torontě ve dnech 15.až 20.dubna 1999:

Hosté přiletěli,aby se sešli s býv.vojáky a letci 2.světové války a informovali je o věcech,které veterány zajímají. Hned po příletu je Bob Moravec zavezl do Camp Borden,kde byl ten večer "mezinárodní večer"/bez ruské účasti/a kde se setkali se skupinou českých důstojníků, kteří tam jsou na školení. Druhý zleva je Bob Moravec, 4.maj.Zdeněk Dvořák,sedmý plk.Ing.Karel Raděj,náčelník Topografické služby Armády ČR.

16.4.byli oba hosté pozváni na oběd v Royal Canadian Military Institutu na University Ave.,kde shlédli zajímavé sbírky a knihovnu. Zleva: plk.R.Peleška,Tibor Gragor,plk.Jiří Vojkůvka a Bob Moravec.

Setkání veteránů všech zbraní v Mississauze 17.4.bylo zajímavé už proto,že řada účastníků se setkala po mnoha letech a někteří se neznali vůbec. Bez titulů a hodností stojící zleva:Vojkůvka,pí Kořenová,Kořen,Kraus, gen.M.Kostelka /český voj.attaché v Ottawě/,Jar.Kytl, Jersák,Sadloň,Petr Tesař,plk.R.Peleška,Tibor Gregor, Jiří Beneš a Nesvadba. Sedící zleva:Svatoň,pí Maláčová, pí Svatoňová,pí Kostelková a Mirko Janeček.Vpředu zleva:Pavezka a Bob Moravec.Omluvilo se 15 jednotlivců,včetně gen.Miloše Knorra z NY.Záznam o průběhu schůzky provedla pí Gita Hošková, která doprovázela pí Betty Worden,83, býv.WAAF /roz.jako Alžběta Fröhlichová ze Zábřehu na Moravě,která se provdala za A.Pátečku/.

V roce 1993 se v kanceláři Čs.Obce legionářské na Legerově ul.v Praze náhodou sešli tito váleční přátelé:zleva-gen.Josef Buršík z Anglie,plk.K.Herman z Austrálie a místní gen.J.Sedláček a plk.J.Štursa./Archív K.Hermana./

Proč nemáme hrdiny - a hrdinové hroby

Říci dnes nahlas, že je člověk pro tuhle zemi schopen zemřít, znamená vystavit si poukázku do blázince. Dvacáté století nás naučilo, že hrdinové končí špatně - na popravišti či v lágru, v tom lepším případě zapomenuti.

Kdo by si snad myslel, že se demokratická Česká republika chová k nejslavnějším okamžikům své minulosti s větší úctou než socialistické Československo, ztratil by poslední iluze třeba v ruském Krasnojarsku. V západě části zdejšího hřbitova stojí pomník s českým nápisem: "Budouť paměť jména vašeho cítiti a v národech vám vždy pokvete věčná sláva." Omšelý, polorozpadlý kus pískovce s datem 1919 je na tisících kilometrech Sibiře jediným alespoň zčásti zachovaným hrobem československých legionářů, kteří v roce 1918 obsadili transsibiřskou železnici od Volhy po Vladivostok.

Díky legiím - přesněji, díky ochotě Čechů a Slováků krvácet v zákopech - začali Spojenci brát vážně jakéhosi profesora Masaryka a jeho snahu založit stát s krkolomným jménem Československo.

Jenže to už je dávno.

Zahraniční hroby našich padlých, nejenom legionářů, jsou smutnou kapitolou: nepatří do kompetence žádného ministerstva či úřadu, proto se o ně nikdo zvlášť nezajímá. S výjimkou Velké Británie nemáme s žádnou zemí světa smlouvu upravující péči o válečné hroby, tudíž jsou většinou ponechány na starosti tamním obcím či nepočetným domácím nadšencům.

Také proto nejsou pomníky českých vojáků asi nikde na světě tak zničené jako v Rusku. Pro většinu tamních obyvatel představují legionáři - "bílí Češi" - odpornou soldatesku, rabující, zkorumpovanou a vraždící nevinné. Sovětská moc totiž oplatila legiím potupné porážky po bolševicku - pomluvila je a vymazala z dějepisu. Že přitom rozmetala také jejich památníky a hroby, nemůže nikoho překvapovat.

Sovětská moc oplatila legiím potupné porážky po bolševicku - pomluvila je a vymazala z dějepisu. Že přitom rozmetala také jejich památníky a hroby, nemůže nikoho překvapovat.

Nová česká moc legionářům poděkovala, pár posmrtně vyznamenala a hotovo. O obnově zničených pomníků či alespoň opravě těch posledních, které se dosud dají najít (Krasnojarsk, Vladivostok), nepadlo slovo.

Je to ohromný kontrast ve srovnání s tím, jak o své bývalé občany pečují normální země. Stačí podívat se na pohřebiště spojeneckých vojáků ve Vladivostoku, města, které po desetiletí patřilo mezi nejuzavřenější body SSSR. Sotva do něho v devadesátých letech znovu povolili vstup cizincům, postavili Američané, Kanaďani, Francouzi a Britové svým padlým nové památníky. Češi nechali všechno, jak bylo - i napůl vyvalené náhrobky, i zohyzděnou sochu u mohyly.

Česko-ruská smlouva o přátelských vztazích z roku 1993 sice v článku 21 hovoří o válečných hrobech, konkrétní dohoda však dosud chybí. Chystá se od prosince 1995 a v této chvíli je snad před podpisem.

Lze však pochybovat, že sama o sobě situaci změní. Rusko jednak nemůže sehnat peníze ani na důchody pro své občany (má jen na jaderné rakety Topol-M a podobné nezbytnosti), jednak mezistátní dohoda s Moskvou, složitě vyjednaná a slavnostně parafovaná, ztratí mnohé ze svého významu už pár desítek kilometrů od Kremlu. A Sibiř je hodně daleko.

Daleko jako minulost, kdy Češi byli hrdiny.

VÁCLAV BARTUŠKA

O PARAŠUTISTECH

Lidé, kteří znali vojenského historika dr. Zdeňka Jelínka se ptají, co se stalo po jeho smrti s jeho rozsáhlým archívem. Byl posledním ředitelem Vojenského hist. ústavu na Žižkově. Kdo ví víc?--Gen. Ruda Pernický, resident Suchdola u Prahy, reagoval na naši zmínku o majetku Cyrila Musila ve Studnici u Nového Města na Moravě. Zemřel v Kanadě a jeho dvě dcery nemohou dostat majetek zpět, protože nemají otcův úmrtní list. Dosavadní snahy o takový dokument byly marné: ani paní Weiderová v Collingwoodu, Ont. nemůže pomoci. Neví jak, protože smrt Cyrila byla a zůstává záhadou. Jen je jisté, že je pohřben na Mt. Pleasant hřbitově v Torontě a na kameni má vedle jména a letopočtů řádku KULAK STUDNICKÝ.--Gen. Pernický se zmínil, že film "Stínoví vojáci se točil s fin. pomocí min. kultury 3 roky. Důležité je, že se na něm podíleli Jarda Šperl z USA, Pepík Künzel z Kolumbie a Karel Niemczyk z Austrálie.

O skautech

Nespočet zajímavých informací z 2. války obsahuje knížka Karla Skály "Je nás pět a třistapět zároveň" s podtitulkem "příběhy skautů z válečných let 1940-1945", 208 stran. Vrcholí účastí skautů v Pražském povstání.--Asi 90 skautů a skautek z okolí K. Varů bylo na lesním tradičním setkání u Kříže, vztyčeného na místě býv. lágru Eliáš.--Kdo ze skautů byl pronásledován nac. či kom. režimem, měl by napsat na: Ing. K. Lešanovský, Teplická 55, 405 02 Děčín. Má již na 200 odpovědí na dotazník, který rádi pošleme zájemcům kdekoliv ve světě.--Mir. Plachý-MIKI pokračuje ve vydávání bulletinu "Hlas sázavské družiny".--K. Kukal-COOKIE se ozval ze Švýcar. Byl vězněn na Mírově s Antonínem Zemkem, řádovým jménem Jakub. /Jeho bratr Jan byl členem paraskupiny SILVER B a byl vysazen s Gabčíkem a Kubišem 28.12.41./ Br. Kukal si vzpomněl, že Jakub měl svérázné názory. Např. když mu lidé předhazovali upálení Jana Husa, říkával: "Upalování je hrozná a odsouzeníhodná věc, ale na druhé straně, kdyby byli včas upálili Marxe, kolik milionů životů by zůstalo ušetřeno".--Další zprávy o plánované České radě dětí a mládeže nemáme. Největší rozdíly v názorech jsou zřejmě mezi zástupci Pionýra a skauty. Za první skupinu jednali údajně 8.1.99 S. Čunderlová, J. Kačer, J. Tončala, N. Mašek a P. Novák. Skauty měli representovat Michala Tocmanová, Jiří Zajíc, Vít Růžička a Václav Nosek. Charakteristické pro Junáka: výrazná svázanost s tradicí a s mezinárodním skautingem. Jsou de facto "světovým hnutím".--V Holešově bude 14.5.99 výstava k 80. výročí založení skautingu ve městě. Začátek v 16:30 hod.--Z Pardubic se ozvalo Středisko Plamen. S Junákem kontakt nemají.--Jarní sraz Slezské družiny Oddílu Velena Fanderlika byl 5. dubna 99. Novým členem se stal br. Josef Jech-JEŽEK z Omahy, Nebraska. Další schůzka Slezské družiny OVF je v Opavě 4.9.99. /Vydavatel t.l. je členem této družiny./--Vedení Svojsíkova oddílu v Praze upozornilo, že je málo vhodné psát o A. Pludkovi ve vztahu k morálním hodnotám skautingu.--Adresa br. Jecha-JEŽKA: 3123 S. 145th St., Omaha, NE 68144, USA.--L. Kuděj-LÁJOŠ ze Strakonic nám napsal, že hlídka "O skautech" v "KL" má význam i pro neskauty kdekoliv ve světě. Jeho středisko má celkem 23 oddílů, 464 členů. Okresní kolo Svojsíkova závodu v Blatné bude 22.5. a krajské kolo ve Strakonicích 12.6. Byl překvapen usnesením Ústř. rady Junáka 7.1., že čestný oddíl VF stojí mimo organizaci Junák.--V Kadani je aktivní skautský oddíl. Vydavatel t.j. je pozván k návštěvě.--V rámci skautských slavností v Bludově na sev. Moravě bude 24. dubna 99 odhalena pamětní deska na rodném domě JUDr. Josefa Kotrlého /1903-1973/, který byl v letech 1945-48 čs. generálním konsulem v Montreálu a jako exulant po únoru 48 byl mj. ve vedení Čs. národního sdružení v Kanadě, po boku Fr. Němce.

Před 57mi roky, v noci z 28. na 29. prosince 1941, byly z čtyřmotorového Halifaxu pilotovaného R.C. Hockeyem vysazeny paraskupiny Silver A, Silver B a nedaleko Prahy Anthropoid, v němž byli i Jan Kubiš s Josefem Gabčíkem - tedy přímí aktéři atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha dne 27. května 1942. Plukovník Rony Clifford Hockey, povýšený po své náhlé smrti 22. února 1992 in memoriam do hodnosti generála britského letectva, vykonal během druhé světové války mnoho nebezpečných náletů na území nacisty okupované Evropy, ale onen noční let s desanty Silver a Anthropoid patřil k těm, na něž nikdy nezapomněl. Důkazem toho byla nejen jeho přítomnost na pietní vzpomínce roku 1991 v Praze na naše vysadkáře, kteří 18. června 1942 prožívali poslední chvíle života v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze, ale dokladuje i bronzová deska od našeho exilového sochaře Františka Bělského, kterou plukovník Hockey pořídil a přivezl.

KURT HERMAN

hrdina druhé světové války

Tryzna v Ležákách je 20.6.99.

Jako 17letý bojoval v Polsku u partyzánů, odkud přešel — za těžkých bojů — ke Stalingradu. V Moskvě prodělal školení na para-diverzanta, operujícího v týlu nepřítele, a později se stal velitelem malé diverzantské organizace. Za odbojovou činnost se mu dostalo vysokých sovětských řádů a medailí. Posléze byl zařazen do armády Ludvíka Svobody a boj o Dukelský průsmyk se neobešel bez zranění. K dalšímu jeho těžkému úrazu pak došlo v Karpatech, a tak se Kurt Herman stal válečným invalidou. V roce 1946 z armády demobilizoval, a poněvadž měl živnostenský list, otevřel si v Brně textilní obchod. Když se v roce 1948 komunisté ujali vlády, bylo „vzpomenuto" i na jednoho z hrdinů válečného období. Obchod mu zavřeli. Vzápětí však byl předvolán k poslanci a krajskému tajemníkovi KSČ Otu Šlingovi, kde mu bylo navrženo, aby se stal členem komunistické strany. Pokud by souhlasil, mohl se stát správcem obchodního domu firmy Plaček na Masarykově ulici v Brně. Toto velkorysé gesto však odmítl, a tak byl vyveden ze sekretariátu Státní bezpečnosti.

V prosinci byl pozván generálporučíkem Kovpakem do Kyjeva na sjezd paradiverzantských jednotek, kde mu byla uznána hodnost plukovníka a již podruhé byl navržen na titul hrdiny Sovětského svazu.

V únoru 1949 si opět tajemník Šling předvolal Kurta na KSČ v Brně. Nabídl mu poslední šanci ke vstupu do strany. Po opět zamítavé odpovědi následovalo varování, že toho bude litovat. Tato slova se neminula účinkem. Byl zatčen a prozatímně umístěn v TNP, odkud se mu podařilo uprchnout. Ne však na dlouho, a tak následoval Domeček Praha, Ruzyně a Brno. STB jej pečlivě ukrývala před známými, kteří usilovali o jeho vysvobození.

Výslech Kurta Hermana začal tzv. ruskou ruletou. K tomu účelu byly zřízeny tajné vilky v Brně-Pisárkách, kde mučili a vyslýchali vybrané vězně. Některé dokonce i ubili. Když po několikatýdenním výslechu neměli s Hermanem žádný úspěch, došlo k zatčení všech jeho známých. Po půlročním absolvování vazby byli odsouzeni k vysokým trestům, aniž by si byli vědomi nějakého provinění. Hermana zařadili do skupiny pro něj zcela neznámé a v roce 1950 byl Státním soudem v Brně odsouzen za tr. čin velezrady k osmi letům vězení.

Když si pro něj v roce 1953 přijela sovětská státní bezpečnost, byl umístěn na Slovensku ve věznici Ilava. Odvezli si ho, spolu s bývalým náčelníkem generálního štábu Slovenského nár. povstání Viliamem Talským, do Sovětského svazu. Po několika týdnech však byli vráceni zpět do Ilavy. Plukovník Viliam Talský na samovazební cele po týdnu zemřel a Kurt Herman oslepl. Jen zásluhou dr. Binovského, dr. Turanoviče a dr. Ant. Užoviče byl zachráněn před naprostou slepotou. První návštěva mu byla umožněna až v roce 1956. Matka, když zjistila stav svého syna, se zhrozila. Teprve nyní se Kurt dozvěděl, že jeho sourozenci jsou již léta ve vězení. Po návratu z Ilavy zaslala matka dopis generálu Ludvíku Svobodovi, který po zásahu Chruščova byl opět poslancem a vedoucím ve voj. muzeu v Praze. Svoboda udělal, co bylo v jeho moci, a tak byl v lednu 1957 Kurt Herman propuštěn. Po celý rok však nemohl nalézt zaměstnání. Denně se musel hlásit na Státní bezpečnosti, později každý týden. Tak to bylo po dobu tří let. Za nějaký čas našel práci a rovněž mu byl vrácen vojenský důchod. Když se v roce 1968 stal generál Svoboda prezidentem, byl Herman pozván na Pražský hrad. Písemně mu bylo sděleno, že bude rehabilitován, že mu bude navrácena hodnost a při této příležitosti obdrží Řád rudé zástavy.

Vzápětí došlo k okupaci Československa. Kurt Herman proto Svobodovi odpověděl, že jako zahraniční voják se s okupací nikdy nesmíří, a rehabilitaci za těchto podmínek odmítá. Týden poté se s rodinou uchýlil do exilu. StB se začala činit. Při prohlídce bytu rodičů jeho ženy, odnesla spoustu věcí. Vojenské doklady, dekrety, vyznamenání, vše, co považovali za nadměrně důležité. Staré rodiče obtěžovali plné dva měsíce. Krátce nato zemřeli. Peníze a cennosti, které vlastnili, se ztratily. Herman, žijící v Rakousku, byl vyrozuměn, že StB hodlá vyslat náhončí, kteří ho mají dostat zpět do Československa. Nezbývalo než odcestovat, a tak celá rodina emigrovala do Austrálie.

XUAYR č. 17 Josef Koudelka

VZPOMÍNKA NA JUDr. ANTONÍNA SUMA

Před několika dny jsem si přečetl v Českém deníku článek Mir. Frýdla: Herbert Hoover SUM „Keep smiling". Jeho obsah ve mně vyvolal vzpomínku na jeho staršího bratra, JUDr. Antonína Suma, bývalého tajemníka nezapomenutelného ministra Jana Masaryka. Iniciátorem toho, že jsem zalistoval v pomyslné knize svých vzpomínek, byl můj přítel J. Janáček, starý skaut. Tomu jsem se jednou přiznal, že jsem s velkým skautským náčelníkem Dr. A. Sumem prožil pár dnů v komunistickém koncentráku a pak už jsem byl nucen napsat mladým skautům krátkou vzpomínku na jejich staršího bratra, i když stránky mých vzpomínek na Tondu Suma jsou tak čitelné, že bych mohl napsat i něco obsáhlejšího. A napsal bych to rád, protože o lidech typu Dr. Suma se píše víc než dobře.

Dr. Antonín Sum patří do kategorie mimořádně vzácných lidí, o nichž lze psát jenom v superlativech. Je to člověk mimořádně vzdělaný, světaznalý, ovládající několik cizích jazyků. Získal doktorát práv, pracoval ve vládních a diplomatických službách a nakonec se stal tajemníkem ministra Jana Masaryka.

Prožil jsem s Dr. Sumem mnoho dní v „rekreačním zařízení" ministerstva vnitra, jak jsme špásem říkali bolševickým koncentrákům. Nebyly to dny lehké a veselé, naopak byly naplněny smutkem, plné utrpení, šikanování, hladu, týrání, nadměrného pracovního zatížení, útlaku.

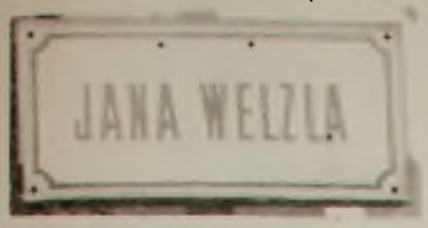
Prožili spolu několikadenní stávku a hladovku v červenci r. 1955 na táboře „Vojna" (u Příbrami). Toníkův zdravotní stav nebyl už dobrý, ale musím podtrhnout, že všechna ta příkoří překonával s příkladnou statečností, že šířil kolem sebe pro mnohé vězně moc potřebný optimismus, jejž mnoho našich kamarádů psychicky labilnějších tolik potřebovalo.

V té době jsem však ani nevěděl, že Toník je tak velký skaut, který tolik udělal pro toto ušlechtilé hnutí a který patří k předním představitelům skautské organizace. Jsem přesvědčen, že jeho opravdové zásluhy o toto hnutí budou patřičně oceněny, pokud se tak už nestalo. Já jsem před svým uvězněním nepřišel se skauty do styku, byl jsem plně zapojen v Čsl. Orlu. Ale ke skautům jsem měl vždy mimořádně dobrý poměr, vždy jsem jim fandil.

Svou vzpomínku na váš velký vzor bych chtěl ukončit velmi důraznou připomínkou: vedle A. Suma máte mnoho příkladů opravdových skautů, kteří musí být vaším vzorem. Z těch vzpomínek vystupují zejména bří. Havelský, Školoud a řada dalších. Nezapomínejte na své velké vzory! A pak vás moc prosím, nedovolte, abyste vy či vaši následovníci dopustili, aby se opakovalo to zlo a svinstvo, které museli prožívat tisíce vašich bratrů a sester, tatínků a dědečků. Buďme ostražití a bdělí (jak říkali naši odpůrci) a neříkejme hop, poněvadž jsme dosud nepřeskočili. Jsem každopádně pro vaše skautské „Buď připraven!"

Vzpomínku na „velkého skauta" napsal v březnu 1996 jeho dlouholetý spoluvězeň
Jan Májek, člen KPV

Z České republiky

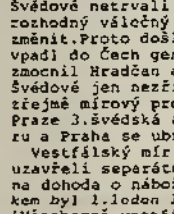

Ctitelka "Eskymo"Welzla z Kanady byla v Zábřehu a zjistila,že jeho ulice se hledá moc těžko.Ale je tam.. Ani Welzlův krejcar nedostala. O život Welzla se zajímá kan.autor a historik severních oblastí Kanady Peter Unwin. Kdo má jakýkoliv materiál v angl.jazyku,může jej poslat na: Peter Unwin, 117 Sorauren Ave.,Toronto,Ont.M6R 2E3.

Na hřbitově polit.vězňů na Mírově byl odhalen náhrobek hraběte Jánoše Esterházyho /1901-1957/.Byl poslancem čs.parlamentu a sněmu slov.státu,kde hlasoval proti deportaci slovenských Židů. V r.45 ho NKVD odvleklo do Moskvy a v r.49 přišel na Mírov jako vězeň.Zemřel tam,když mu bylo 57 let.K odhalení desky přijela jeho dcera z Říma.--Profilový CD Pěveckého sdružení pražských učitelů lze objednat za $5 na:Jihlavská 609/14, 140 00 Praha 4 Michle.--Plk.V.Modrákovi,který byl za války na Vojenské Radio-ústředně v Anglii,bylo nabídnuto,aby promluvil na tryzně v Ležákách 20.června 99. Konekce: přijímal depeše od radisty Potůčka,který z Ležáků vysílal.-- Kardinál M.Vlk požehnal nově otevřenému domu s oblečením C+A v centru Prahy. Odůvodnil to přátelskými vztahy s rodinou Brenningmeijerových.-- Předseda podvýboru PS ČS pro styky s krajany,JUDr.Ing.Jiří Karas,je absolventem vys.školy zemědělské v Suchdole.Práva studoval dálkově.--Ferdinand Peroutka nám poslal zajímavý článek"Ani Židé nedostali vše zpět".—Víte,že ministerstvo vnitra má sekci ochrany utajovaných skutečností,archivní a spisové služby? Ředitelem je Mgr.Jan Frolík.-- Proti vyznamenání J.Pelikána na Hradě protestoval také Jan Renner z New Yorku. Při ceremonii bylo také několik "muklů",ale ani jediný nemukl..—Lad.Rusek napsal zajímavý článek "Legenda svatojiřská".Stojí za přetištění.--Na Katedře soc.věd a personalistiky VVŠ PV Vyškov působí historik doc.dr.František Hanzlík,CSc. Poslal nám do archívu dokumentární knihu "Únor 1948 - výsledek nerovného zápasu",256 stran. Je to pohled za scénu a při čtení mrazi jednoho v zádech.--Uplynulá zima byla pro Karpatské Rusíny zvlášť krutá:byly tam záplavy,laviny. Společnost přátel Podk.Rusi v Praze se zasloužila o zaslání asi 50.000 Kč.užhorodské Nadaci Naděje.--Léčivý pramen u kaple sv.Kříže v Lázních Leopoldově /Buchlovice/ není zatím využit. Voda má vynikající účinky při léčení rakoviny.Lázně budou letos otevřeny--Dědinka Zdravá voda byla dříve poutním místem cisteriáků.Pramen léčivé vody je pod skleněnou kopulí. Voda je prokazatelně léčivá. —Sekce dálnice z Prahy do Brna je ovládána rusky mluvící mafií. Bandy zlodějů si předem vytipují své oběti /obyčejně osamělé řidiče v lepším automobilu/ a pak je různými triky okradou.--Institut Hippokrates v Hrubé Vodě u Olomouce má speciální služby pro seniory. Kliniku řídí MUDr.Hrabal.--Každé číslo "Trampa" má 32 stran.Dojmy s loňského Celosvětového trampského potlachu v Kanadě vycházejí na pokračování.—Kraji kolem Jindřichova Hradce a Slavonic se od nepaměti říká"Česká Kanada". V osadě Kláštěr je léčivý pramen. Ubytování je možné v Pensionu Peršlág nebo v Novém Vojířově.--Karlovarské letiště má konečně novou halu. Přistávají tam 4 letadla týdně z Moskvy. Většina domů ve středu města patří Rusům.--Pohlednice sbírá Marek Kuchař,Vyšehradská 1209,687 25 Hluk.--Ing.Ctirad Beneš z Pardubic vydal knížku "Pruská jehlovka". Tato zbraň způsobila v r.1866 porážku rakouských vojsk u Hradce.--Jaroslav Řoutil nám z Leštiny poslal zprávu o činnosti ZO České společnosti ochránců přírody za rok 98. Skupina chytila a okroužkovala přes 1.000 ptáků různých druhů.--Nezávislý čtvrtletník "Svobodné noviny" vydává PhDr.Rostislav Janošík.Adresa: Přetlucká 31, 100 00 Praha 10. Má zajímavé úvahy.--Američanka českého původu Ali Block navštívila Brno a Blansko. Jde o dceru slavného jeskynního badatele prof. Karla Absolona. Své letošní 77.narozeniny oslavila lyžováním v rak.Alpách.Shlédla a schválila plány Absolonova památníku ve Všetičkově ul. v Brně.Ali zná dobře T.Batu.

VESTFÁLSKÝ MÍR A ČECHY, Německo 110f z 12.3.1998 k 350.výr.jeho uzavření, se 14ti jeho aktéry - viz ob.

Mírová jednání k ukončení 30-leté války začala, v důsledku hospodářského vysílení obou bloků a rastoucí obavy z lidových povstání, již koncem r.1644.Zástupci obou stran se sjeli do vestfálských měst Munster a Osnabrück.Česká emigrace na konferenci zastoupena nebyla,přesto významně ovlivňovala spojenecké mocnosti (Holandsko,Anglie,Švédsko,Sasko),aby smlouvě nastolila politické a náboženské poměry, jaké existovaly v čes.zemích r.1618. Tak byla stručně definována tzv. "česká otázka".

Krátce po zahájení jednání však stálo za Čechy jen Švédsko - ostatní velmoci se začaly přiklánět k myšlence kompromisního míru. Vskutku také první švédsko-francouzský návrh mírové smlouvy z června 1645 ještě požadoval, aby v českých zemích byly obnoveny poměry z r.1618.Nejvíce Švédům důvěřoval J.A.Komenský. Císař Ferdinand III. tyto návrhy ostře odmítal.Nabízel návrat ke stavu z r.1630 ve všech politických a z r.1627 ve věcech náboženských.Bohužel i u Švédska se začala měnit situace.Kancléř Oxenstiern postupně ztrácel pozice ve prospěch královny Kristýny,která byla ovlivňována Francií.A tak ke konci r.1647 už i Švédové netrvali na slibech,které dali české emigraci. Jediné rozhodný válečný obrat ve prospěch Švédů mohl toto stanovisko změnit.Proto došlo k poslední válečné akci v r.1648. V červnu vpadli do Čech gen.Königsmarck,pronikl k Praze,26.července se zmocnil Hradčan a Malé Strany.Místo dalšího dobývání Prahy však Švédové jen nezřízené loupili (viz rudolfínské sbírky).To samozřejmě mírový proces nemohlo ovlivnit.A když v říjnu dorazila k Praze 3.švédská armáda,v průběhu bojů bylo oznámeno uzavření míru a Praha se ubránila.

Vestfálský mír byl sjednán v několika etapách.Už v lednu 1648 uzavřeli separátní mír Španělé a Nizozemci.8.března byla uzavřena dohoda o náboženských poměrech v říši - rozhodujícím mezníkem byl 1.leden 1624.To znamenalo konec nadějí české emigrace. (Všeobecné vestfálský mír ustanovoval náboženskou svobodu podle augšpurského míru z r.1555.Toto ustanovení se však nevztahovalo na země habsburské monarchie). 17.července bylo rehodnuto o hospodářské restituci a amnestii,kterou však Ferdinand III.poskytoval jen katolíkům.Počátkem srpna byl již schválen návrh mírové smlouvy,která byla podepsána v Münsteru a Osnabrücku 24.října 1648.

Komenský ještě v září a říjnu psal kanclé Oxenstiernovi známé listy.V nich vyzvedl pokrokovou úlohu českého národa,který jako první mezi evropskými národy se v husitském hnutí pokusil o obrodu církve a samojediný odolal náporu křižáckých vojsk po celé století, "aby zatím ostatní národy přijaly osvícení". Tak tomu bylo i nyní - český národ jako první zachytil útok habsbursko-katolické reakce,hrozící smrtelným nebezpečím ostatním národům.A svým pádem umožnili Čechové ostatním,aby se ubránili. A takový národ byl vydán Švédy,jimž česká emigrace věřila a přinesla pro ně i tolik obětí,znovu v ruce utlačovatelů!

Vestfálský mír rozhodl o dalším osudu českých zemí bez české emigrace a proti ní.Habsburkové,zaštítění mezinárodní bankcí,měli volnou ruku ve stř.Evropě a tak po staletí mohli uskutečňovat program feudální katolické reakce k nezměrné škodě českého národa.Pro celistvost českého státu bylo těžkou újmou definitivní odstoupení Lužice Sasku roku 1635. Tímto oslabením České koruny si císař vykupoval vystoupení Saska ze švédsko-francouzské koalice.

Ing.Miroslav Budík,České Budějovice

Jsem už starý biskup, který prožil 13 let ve vězení a 20 let byl internován za tragické periody komunismu v tehdejšíh Československu. Kdyby nebylo papeže v Římě a posledních dvacet let Jana Pavla II., Slovana jako jsem já, nebylo by mi možné odolat.

Biskup Karel Otčenášek v ĽOR

Hezký český

Člověk, Čech, žijící delší dobu v zahraničí, musí být z českého jazyka v našich novinách a časopisech, přinejmenším „jelen". Nejen z přemíry cizích slov, ale i z pravopisu, který je v posledních letech více tolerantní, např. k používání s či z, (máme diskusi i diskuzi, filosofii i filozofii, presidenta i prezidenta atd.). Ale také ze slov a vazeb nových. A to jak spisovných, tak nespisovných, ale zato hojně používaných (Jdeme si koupit džíny do sekáče - Dáme si namáč v mekáči - O tom to není - Nevl, která bije – Je to jeho parketa atd.). A také čudlík!

Jedna naše milá čtenářka se po letech pobytu v zahraničí vrátila do Prahy a koupila si byt. Když ho přebírala a měla podepsat listinu, byl přítomen jakýsi dělník, který měl také podepsat, že je vše technicky v pořádku. Překontroloval okna, dveře, kuchyň, ale ouha, u topení zavrtěl hlavou a pravil: „Tak tohle vám, paninko, nepodepíšu, nemáte tu čudlík." Paní vůbec netušila, co čudlík znamená. Je-li to součástka topení, nebo visačka s odborným schválením, kryt na radiátor, event. závěsná nádoba na odpařování vody. Nicméně statečně obcházela různé obchody a úřady a na čudlík se vyptávala...

Chtěli bychom v našem pravidelném sloupku založit v „kastrólu" guláše českého jazyka, a to vážně i humorně tak, abychom mu lépe rozuměli i abychom si uvědomili, že je to jazyk dosti bohatý (a tím i těžký), ale, že má něco do sebe.

Autory máme zatím dva Jana Horálka, který český jazyk vyučuje v Praze, a JUDr. Bořka Šindlera, pro kterého je již po několik desetiletí v daleké Austrálii krásným koníčkem.

Eva Střížovská

Jak StB Martina naučila, že zrada se umí dobře plížit

Že školy šel Martin rovnou do jídelny. Připojil se k němu Olda z Bečka stejného ročníku jejich gymnázia. V posledních dnech spolu chodili nějak častěji. Martin by si byl vystačil sám. Olda však svoji společnost pokaždé nabídl. Ač jindy řečný, tentokrát skoro celou cestu mlčel. Martin to přičítal tanečním, kde Olda pro svoji poněkud obecní postavu zřejmě včera těžko hledal tanečnici.

Hned po obědě se Olda jaksi rychle ztratil, a tak se Martin vydal na internát do dosti omšelé budovy bývalého piaristického kláštera už bez něho.

Neušel ani tři sta metrů, když tu k němu náhle nenápadně přistoupil jakýsi muž. - „Jsi Martin Borečnický?" zeptal se „Ano." odpověděl. Muž mu zamával před obličejem jakýmsi průkazem a dodal: „Státní bezpečnost. Hele, neděkuj žádné poliže a následuj mě. Ve vlastním zájmu!" Onen známý dověděl znělí výhružně.

Martin měl už ve svých sedmnácti letech leccos za sebou. Před čtyřmi lety, v doprovodu člověka, znalého šumavských hvozdů, bažin a těch správných stezek, se ještě s maminkou blížili v předvečer svátečního Mikuláše roku devětačtyřicátého nedaleko Mojsovy Stříže ke státní hranici. Měli ji právě tady všichni slegálně přejít. Na její druhé straně čekat jeho otec. Ten tudy putoval stejným způsobem před osmi měsíci.

Tentokrát to ale nevyšlo. Martin jako třináctiletý zažil, co je to mít na rukou pouta, když mu je po zadržení nasadil velitel hlídky Pohraniční stráže, četař Stanislav Jelínek. To jméno si pamatuje dodnes. Měl za sebou eskortu pod samopaly do ubikací PS. celonoční a celodenní výslechy. Poprvé tak tehdy stanul tváří v tvář mužům z StB. Poprvé se tak v životě setkal s neuvěřitelnou bezohledností. S maminkou jej posléze za přísných bezpečnostních opatřeních dopravili do klatovské věznice.

Za pět měsíců se konal proces. Maminku poslal Státní soud na mříže na deset let. Jeho museli jako nezletilého ještě před tím propustit. Leč mnohé potom nesměl: bydlet v rodné otcově vesnici, psát mamince na Pankrác, ani se samým jednotlivcům na vysvědčení vyplnit přihlášku do gymnázia. Zažil jen dvakrát do roka maminku v drátěné kleci, když ji mohl vidět skrze další drátěnou síť v pankrácké „hovorně", poznal tvrdá prostředí dolů a hut. Až odtud mu pak jako dobrému učni dovolili jít na střední školu. S odstupem několika let.

Teď tedy podle rozkazu ve vzdálenosti několika kroků následoval onoho muže. Pokud se něčeho v té chvíli bál, tak jen toho, aby v příštích okamžicích dokázal odpovídat a přitom mlčet. Kdo zažil výslechy StB, ví, o co v takových chvílích šlo. Do lecčeho v té době zasvěcen byl. Strach jako takový kupodivu nemél. Sám režim jej do té doby dost slušně na takové věci připravil. Teď už ale také věděl, proč jej v minulých dnech Olda několikrát navštívil, dokonce i na pokoji internátu. Proč se rádoby spiklenecky tvářil a přitom se vyptával Martina na názory, naznačoval že všechno se brzo změní. Je to ví od svého otce, politického pracovníka. Teď už tedy Martin znal odpověď na otázku, proč Olda tolik stál o jeho společnost při cestě ze školy. Ano, nenápadně jej tak označil muži StB.

Ten nyní zavedl Martina do průjezdu starého domu v českobudějovické Pekárenské ulici. Z něho vedly dvoje dveře do jakési místnosti. Nebylo tu téměř žádné zařízení. Dnes ví, že se takovým prostorám říkalo konspirační byt. Na jednom ze tří opotřebovaných křesel seděl další muž. Také zamával jakýmsi průkazem. Oba Martinovi noví známí vyčerpali dvojici podle tehdejšího tradičního schématu: jeden hodný, druhý zlý. Jejich otázky byly jalové. Začínaly zpravidla: Je nám známo, my víme, jak jsme zjistili, jak jsme se přesvědčili, je prokazatelné atd. Ale nevěděli dohromady nic. Chtěli se dovědět! Zajímalo je hlavně, zda otec Martinovi posílá dopisy a prostřednictvím koho či čeho. Zdá je ve spojení s bývalými otcovými přáteli, a tedy s kým. Zdá ví, že by se někdo z nich chystal k odchodu za hranice. Martin si dodnes pamatuje. Že padala i konkrétní jména. Muže StB tehdy velice zajímala známá českobudějovická rodina bratří Hájíčků, takto otcových osobních přátel, příslušníci jihočeské větve rodu Buquoyů, jejichž byl otec právním zástupcem.

Často se vracelí k otázce, proč Martin nenapíše tátovi, aby se vrátil. Dával svoje čestné slovo na to, že mu zajistí naprostou bezetrestnost. Chvíli slibovali výhody, odměny, takáli dokonce nabídkou volného výjezdu za otcem, aby jej k návratu přesvědčil osobně.

Ten hodný v průběhu výslechu zmínil: „To víš, děláme to všechno hrozně nerádi, ale to si piš, že známe metody. Čím naučit lidi mluvit." Jak by Martin nemohl v té chvíli nevzpomenout na vyprávění otce po jeho návratu z pobytu v různých nacistických koncentračních táborech?

Ten zlý se dokonce ani nerozpakoval říci: „Hele, mně se zdá, že s námi moc spolupracovat nechceš! Čeho se bojíš? Že to nakonec komunish proserou? No, tak holt potom budeme viset vedle sebe!" Dost silná káva na sedmnáctiletého kluka.

Po takto povzbudivých slovech musel Martin podepsat, že o výslechu pomlčí a kdyby se něco podezřelého dověděl, že přijde a řekne. Takto jej k setkání ale ještě asi tentokrát. To se ale už Martin na další výslechy skoro téměř těšil. Jak mohl být to tehdy pro něho dobrý trénink do budoucna. Získal přehled, od právě režimu běží, co se a proč především sleduje, kde byl ještě víc ostražitý. Stačilo tentokrát použít slovo a někdo už mohl putovat za mříže. A na dost dlouhou StB však sledovala především stopu otcovu. Co si Martin vrýt nesmazatelně do duše? Jak mile se při přípravách na podraz dokazat tvářit kamarád Olda!

Minuly roky. Martin po gymnáziu už pak dál studovat nesměl. Pracoval na pile. Vdávala se sestřenice. Na svatbu se těšil. Sourozence neměl. Markéta byla něco jako vlastní sestra. Kdo by v takovém prostředí byl ostražitý? U stolu se sešli pouze příbuzní. Také další sestřenice a bratranci.

Právě mezi nimi se objevil i Roman. Zrovna pobýval v Čechách na dovolené. Působil tehdy jako dětský lékař v Alžíru. Většinou se tenkrát vědělo, jaké tajální předpoklady musel mít každý pro působení na zahraničních stážích. Martin tedy zůstával proti Romanovi podvědomě v jakémsi stínu. A dobře udělal! Po půlnoci, když se milý bratránek dominval, že Martin už nějakou tu číši červeného vína vypil, vyzval jej k rozhovoru mezi čtyřma očima. Pár otázek dost podobných těm, které kdysi servírovala dvojice oněch mužů v Pekárenské ulici. Jenže teď byly nenápadně zabalene do pozlátka rodinné soudržnosti. Rozhovor měl nést punc velkoryse obětavosti, navrch s konkrétní nabídkou pro Martina. „Napiš otci všechno, co bys napsat potřeboval, co uznáš za vhodné, co myslíš, že by měl vědět. Po návratu do Alžíru chci ještě zajet do Kanady. Dopis bych Tvému otci odevzdal osobně..."

Kdo by čekal, že na svatbě, byť v půlnoční tmě, bude poletovat černý havran zrady? I poletoval! Martin samozřejmě, díky zkušenostem, neuvěřil. Navíc, sám znal jiné, naprosto spolehlivé cesty svých zpráv. Zdvořile nyní poděkoval.

Časem si podezření v duši vyčítal. Že by se i vlastní bratranec takhle proti němu zaprodal? Že lide cizi, prosím, ale že by panující politický systém dokázal takto postavit proti sobě i přímé rodinné příslušníky? Často na ten půlnoční rozhovor vzpomenul. Kdvádl tenkrát Romanovi? Ten zmizel mezitím kdesi ve Švýcarsku.

Zase šel čas. Přišel rok 1989. Martin nečekal na žádný zákon. Vynašlal znožne úsilí, aby si mohl některé skutečnosti v různých dokumentech ověřit. Aby se přesvědčil o pravdě, setřásl podezření, poskytl satisfakci. Žel, či díky zkušenostem. Romanovi nic křivdil! Dobře tenkrát udělal, že nevyužil nabídky zaprodaného posla. Mohl ohrozit i otce.

Nabízí se paralela s Oldou. Ten by mohl být ve světle této skutečnosti skoro rehabilitován. Křivák byl sice také, ale ve vztahu k Martinovi člověk cizí. Kdežto Roman byl vlastní bratranec!

Ostatně, Olda ani na žádnou rehabilitaci či vyučtování také nečekal. Minulo zase pár let a Martin čekal na krásném českobudějovickém náměstí na nemeně stále půvabnou jednu svoji spolužačku. A ejhle! On se najednou líti náhodou právě spolužák Olda. S velkým odznakem stranické příslušnosti. K jaké straně? Na tom nezáleží, ona ta strana netuší, koho má ve svých řadách. Hrnul se k Martinovi jako tenkrát. A prý „Vole, bys za komunistů dělal redaktora, jedeš pořád v tom bolševickém vlaku?" Ano, Martin opravdu posléze dělal redaktora. Nabídl mu v redakci místo i možnost studia, když jako nezávislý dobrovolný dopisovatel léta posílat fotoreportáže a rozhovory s portréty zajímavých lidí z různých oborů lidské činnosti. Byl to jeho jediný koníček. Stále při tom pracoval na pile. Ve vlaku jezdil, ale že by byly jeho vagony tak ortodoxně zabarvené? To by Oldovi asi těžko vysvětlovat. Ten už zase nabíral ten spiklenecký výraz, se kterým mu vína stále ještě laciného šiditka s názvem demokracie dovolila bezostyšně plout na pině plachty dál. Ovšem jiným směrem. Tentokrát jako lidr aspirující na místo v kandidátce. A co Martin v té chvíli?

Bezděčně se rozhlédl, zda Oldu opět nesleduje nějaká ta jeho řidiči dvojice mužů. Tentokrát by však asi věděl výsledek stejně jako Olda, jiným směrem!

Václav Hrabě

ZLATÁ SVATBA

Tetka Chepkinová oslavovala se stry cem Zdeňkem svatbu a zeptěli se ji přátelé: „Podejte nám, jak se vám žije tak dlouho s tím společným manželem?"

„Ohromně!" prozradila teta. „Jenom nevěstám jednu věc."

„A to které?"

„Mojeho strýčka!"

DOBRÝ KUCHAŘ

V hradišťských kasárnách se jednou ptál velitel nováčků: „Slyšte, chlapci, umí z vás někdo vařit?"

„Já umím," přihlásil se Jura Klobásek z Lopeníka.

„A už se někdy vařil ve větším množství?"

„To víte, že ano."

„A co se vařilo?"

„Asfalt!"

RŮZNÉ PROBLÉMY

Potkali se dva Kunovjané v hospodě a ten jeden pravil: „Poslyš, Lojzo, co si pořád takový smutný?"

„Jak bych nebyl! Mám doma krásnou mladou nebožku, ale je fest nemocná."

„To ale nic není. Co bych měl říkat já?" mávl rukou druhý Kunovjan. „Ta moje je stará škaredá, ale zdravá jak ryba."

ŠŤASTNÉ SHLEDÁNÍ

Šéfka Bříškovic propustila z kriminálu a když dojela pošta dlužnou desť zas dům do Hradišťa, tož když se chtěla dostat do Modřic, tak se zamotala na téj velikej křižovatce. Už mověl jeden policajt začít praktat a hned sa ay hrnul k telině.

„Toť, čujte, tetinko, to musíte přecházat přes křižovatku na všecky čtyry. Bude to za stavku, co vy na to?"

„Ale synku, nebuď na mě takový. Já sem sedělá deset roků v kriminále a zrovna dnes mě propustili, toť su z teho ešte takovà zblbo."

„A tetino, za co vie sedělá?"

„Toť za to, praštila sem jednoho svojich dědek pantáckem přes hlavu a ten kovová rana, ať z teho zblenul."

Policajt sa rozzářil a vykřikl:

„Mamo, to si ty?"

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Kol.V.Rechner z BC nám sdělil,že v r.98 zemřela ve Švýcarsku všemi vážená MUDr.Milada Kolečkářová./Její jediný syn nalezl před časem smrt pod vozem podzemní dráhy v Torontě./--"Nový Život" z Vatikánu měl nekrolog Petra Ovečky o zesnulém Mons.F.Plannerovi /9.12.1912-15.2.1999/.Byl rektorem Nepomucéna a obětavě pomáhal čs.uprchlíkům v 70.letech v Latině a jinde v Itálii.--"Nový Život"přinesl podnětný článek P.R.Čemuse"Byl jsem na Podkarpatské Rusi".--Situaci v ČR se zájmem sleduje Eugenie Bujnová ve Vídni.--Kdo chce si zajistit ubytování ve Vatikánu na prahu milénia,nocleh lze zajistit na:Pont.Collegio Nepomuceno,"Casa Concordia", Via Concordia 1,I-00183 Roma, Italy.--S.Berton/Austrálie/přeložil z angličtiny povídku S. Davisové "Psí život".Zájemcům pošleme.--Irena Votavová má v Melbourne prodejnu ovčích sýrů. Prosperuje.--M.Hužvarová z "Č. Dialogu"s přáteli byla ve Švédsku a napsala o tom zajímavý článek.--P.J.Koláček z Vatikánu napsal pro "Polygon" 2/99 dokumentární článek"Zločinecká organizace".Pojednává o 50.letech a StB,spec.v U. Hradišti.--Cyklistický team ČZ DURATEC TYFO /5 členů/ se účastnil závodu Tour of Wellington. Děkují i touto cestou manželům Michlovým za pomoc.--Kdo chce vědět víc o téměř zázračných vlastnostech trop.ovoce,nechť píše na: M.Skoch,Apartado 16,1161 Maiquetia,Venezuela.--Senátor Jan Kavan/ČSSD/britský občan a současný ministr zahraničí ČR,poskytl zajímavý hovor pražskému "Právu".--V Austrálii žije býv.vězeň Mauthausenu V.Fryš. Stále čeká na fin.náhradu od Němců.--V Sydney,NSW zemřela pí Slávinka Žitková,vzácná a všemi milovaná žena,baťovská "Matka Tereza".--Z Prešova se ozval Štefan Pazdera.Stále píše do místního tisku.--Ředitel angl.firmy Bovis, Sir Frank Lampl,pochází z Brna a na rodné město nedá dopustit.--Štěpán Pavlinec/Švýc./napsal článek"Dvojí ceny-jedna vlast"

VZPOMÍNKA

Mezi 40ti českými septimány,které němečtí okupanti od října 1944 "nasadili" do služby v oddílu tzv. Technické nouzové pomoci v Roztokách u Prahy,byl i muzikant František Žižka,rodák z Kačic u Kladna. Byl klidné povahy,měl smysl pro humor. Jako "kapelník"určoval které písně se zpívaly při husím pochodu Tichým údolím. Když začátkem května 1945 přijel na místní nádraží nákladní vlak se zuboženými vězni z Terezína, pomáhal jim.Když bylo možné jet na ukořistěném pancéřovém vlaku na pomoc Praze,byl mezi prvními dobrovolníky.Nepřišel tam o život jako jeho dobrý přítel Míla Vraštil ze Žamberka.Až do r.1968 pracoval jako techn.inženýr v Závodě Ploché sklo v Teplicích v Čechách a měl nejednu nepříjemnost s předsedou závodní organizace KSČ V.Vraným.Po srpnu 68 odešel do Švédska s celou rodinou. Zažil šok,když na ulici v Göteborgu potkal p.Vraného.. Nelenil a přesunul se dál:do Austrálie. Zapustil kořeny v Melbourne ve státě Victoria. Nyní došla zpráva,že tam 8.ledna 1999 zemřel. Budiž mu australská země lehkou! MJ.

IN MEMORIAM

SBOHEM, MONS. PLANNERE

* 9.12.1912 † 15.2.1999

Mons. František Planner je Pražák, narodil se 9. prosince 1912 a na kněze byl vysvěcen jako alumnus koleje Nepomucenum 16. prosince 1936. Do koleje se po válce vrátil, měl být jejím vicerektorem, ale různé okolnosti a zvláště Únor 1948 změnily toto jeho určení: byla mu svěřena péče o uprchlíky z ČSR v Itálii: jeho přičiněním byla též oživena činnost Křesťanské akademie, v jeho rukou pak jako jejího sekretáře se soustředila veškerá činnost ve prospěch krajanů i mimo Itálii: charitativní, sociální, ve prospěch mládeže i začínající vydávání knih pro exil a pozvolna, když se našly skuliny, i pro vlast. On se staral o administrační i finanční zajištění časopisu Nový život, když byl roku 1954 přenesen z Londýna do Říma – po léta osobně «nabíjel» jeho exemplláře, v duchu posílal pozdravy odběratelům – a o možnost většího vydávání knih, teď už víc a více pro vlast. R. 1964 byl jmenován prvním českým rektorem koleje Nepomucenum: za jeho řízení se rozrostla počtem o studenty, kteří zůstali v exilu po r. 1968, ale též prošla těžkou finanční krizí. On přivítal roku 1965 v Nepomucenu kardinála Berana, taky exulanta, a pak 17. května 1969 stál u jeho smrtelného lůžka. Rektorem zůstal až do roku 1977, kdy ho vystřídal mons. Karel Vrána.

Ani jako kanovník u baziliky P. Marie Sněžné, Santa Marie Maggiore, nezahálel; obětavě zaskočil, kde bylo zapotřebí, na pomoc svým starým «láskám»: Křesťanské akademii, Českému náboženskému středisku Velehrad, založenému kard. Beranem, aby se stalo «kloboukem» veškeré naší činnosti pro exil, koleji Nepomucenum a krajanům, kteří se legálně či ilegálně octli v Římě, a jimž mons. Planner mohl pomoci jako římský duchovní správce. Roku 1992 ho arcibiskup mons. Vlk jmenoval kanovníkem kolegiátní kapituly Všech svatých na pražském Hradě.

Rok nato, za dnů své návštěvy ve vlasti, byl do ní slavnostně uveden. Římská «farní rada» mívala u něho své schůzky, úřední i «neúřední», jako k Svatému Mikuláši, o vánocích, masopustu atd. A mnoho z nás také zakusilo jeho nezištného pohostinství nahoře v pátém poschodí nad vestibulem baziliky. Kdo z nás cestou tam nevzhlédne – teď už v modlitbě, aby mons. Plannerovi Pán hojně odměnil vše to dobré, co vykonal – v Římě i Kanadě, USA a Austrálii. – *Nechť odpočívá v pokoji – a na shledanou na věčnosti!*

nový život Petr Ovečka

NAŠI V USA

Jiří Matys z Brooklynu, NY,píše pro "Ohnivé listy",orgán českých hasičů.--Madlenka Albrightová se stala čestnou občankou Uh. Brodu.--Životní data V.Majera: 1904-1972. Byl do února 48 čs. ministrem výživy.--Exulant prof.dr.Fr.Švejkovský se v Chicagu dožil"70".--Gen.MVDr.M.Ferjenčík zemřel ve Wadsworth,ILL. 4.3.1988.-- Jar. Mičan z Chicaga,Capt.USAF,byl jako člen am. voj. misse zajat Němci během SNP a popraven v Mauthausenu.--V Chicagu zemřel známý exulant Stanislav Jančík,pův.z Hané. --Známá lid.kapela "Lanžhotčanka" vystoupí v Chicagu 1.5.99. --Dr.Tom Čech,známý chemik a nositel Nobelovy ceny,žije v Boulder,Colorado.--R.Krajíček,Holanďan českého původu,vyhrál tenisový turnaj v Liptonu,CO a 360.000 US $.--"Hospodář"přinesl nový materiál o smrti Jana Masaryka,z pera P.Zajíčka.--P.Vojtěch Vít,OSB, se rozloučil s farníky v Cicero.ILL a těší na břevnovský klášter.Jeho nástupcem je M.Pouček,OSB.--Jiřina Urbanová z Kadaně je na návštěvě u Jakoubků v Lakewood, OH.--V NY doporučujeme Hotel Wales.Maj.krajan Henry Kallan.--Denní tisk v ČR bez přestání inseruje nabídky práce v USA "načerno".Zálohy činí až 5.000 US$.--V nakl.Hippocrene Books,NY vyšla angl.knížka "Treasury of Czech Love",128 stran. Básně, citáty a přísloví z pera Marcely Rýdlové-Ehrlichové.--V Montáně přišla o život Lucie Hanušová,22,návštěvnice z Prahy.--Brňák F.David utrpěl na Hawaji třetí mozkovou mrtvici.--Víte,že Eduard Ingriš/autor písně "Teskně hučí Niagára/ dirigoval v r. 1935 v Praze premiéru Lehárovi operety "Merry Widow"?Máme foto obou.--Gen.Peter Vlčko měl na Floridě menší zdravotní potíže.--Martin Zubatý se v San Diegu,CA. zotavuje po operaci oka. Jeho přítel dr.Neumann nám nedávno poslal video "Stínoví vojáci".--Podle J.Machka se starostou Sokola L.Angeles stal J. Kiss,50. Machkova "Kronika jednoho života"je v knihovně Sokola v Olomouci.--Jos.Kaláb řídí radio program Czech Voice of Cleveland,4501 Cullen Dr.,Cleveland,OH 44105. Pochází z Prahy-Karlína.--Tony Cifka sestavil přehled hráčů našeho původu v NHL.--V Denveru zemřel Eda Pochop,94. Narodil se v Osmond,NE.--V Metropolitní opeře v NY dávali operu "Kata Kabanová".V hlavních rolích byli:Peter Straka a Eva Randová. Leoš Janáček se stává v USA populárním.--Krajan Jan Šmatla zahynul v Bolivii při havárce vrtulníku.--Tony Cifka z Denveru,CO.byl jmenován čestným členem 7.oddílu skautů v Praze,který 7.3.1931 založil.--J.Zběhlík z NJ ocenil zmínku v "KL" o poslanci Janu Novotném z Hradce Králové.--J.Machek z LA je ve spojení s Evou Joklovou,vdovou po učiteli a zpěvákovi Janu Joklovi.Působil v Pěveckém sdružení moravských učitelů.--V Cedar Rapids, Iowa měli výstavu "Czechoslovak Legion in Siberia,1917-1920".

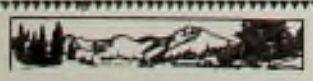
Zemřel historik a politolog Kalvoda

Praha (ČTK) - Ve věku šestašedmdesáti let zemřel v pondělí přední český historik a politolog Josef Kalvoda, který žil a pracoval v exilu v USA. Byl například autorem uznávaných knih o zrodu Československa a jeho úloze v sovětské strategii. "Postoj Josefa Kalvody vůči komunismu, popírajícímu české tisícileté národní křesťanské dědictví, zůstane provždy vzorem pro českého vlastence, vůdce a vědce," prohlásil profesor Libor Brom z univerzity v Denveru, jenž autorův skon oznámil agenturám.

Dne 28.února t.r.zemřela ve Winslow,Maine paní Marie Hodková,89. Narodila se v Praze 22.května 1909. Stála věrně po boku svého manžela Vincence Hodka,který měl továrnu na let.přístroje,i poté,co oba byli s dvěma dětmi zadrženi v r.48 při pokusu o odchod na západ. V r.1966 se rodina vystěhovala do USA. Když Marie v r. 1977 ovdověla,našla v sobě sílu,aby pokračovala v práci pro svobodné Československo, hlavně ve spolupráci s JUDr.J.Šetinou. Přátelé na ni nezapomenou!

V předměstí Filadelfie,PA /přesná adresa:609 Brumar Drive,Hatboro,PA 19040, USA/ žije Alexandr Dolinay,ze slavné rodiny Podkarpatských Rusů /dnes se sami označují za Karpatské Rusíny/, která byla zpřízněna s rodinou Vološinovou. Býv.president P.Rusi Vološin byl 5 dní po příchodu NKVD do Prahy v květnu 45 odvlečen s několika dalšími významnými lidmi a býv.čs.ruskými legionáři na Ural, ač šlo o čs.státní občany. Proti tomuto sovětskému násilí údajně protestoval jediný Jan Masaryk,který Vološinovu a Dolinayovu rodinu znal.Na snímku je Alexandr Dolinay s manželkou Lesiou. Mají dvě děti.Alexandrův strýc byl známým řecko-katolickým biskupem v USA.Víte,že v Praze je Společnost přátel Podk.Rusi? /Petrohradská 9,101 00 Praha 10./

Old West Stamp Shop
Established 1953
COMPLETE LINE OF PHILATELIC SUPPLIES
TONY & CECIL CIFKA
ROOM 233 UNIVERSITY BLDG (303) 629-5162
910 16TH STREET DENVER, COLO 80202

Měsíčník moravského humoru a srandy:
"Trnky-Brnky", Box 55, 763 12 Vizovice, ČR.
US$10 za rok..